

Comisia economie, buget și finanțe

RAPORT **la proiectul de lege privind libertatea de stabilire** **a prestatorilor de servicii și libertatea de a furniza servicii** **(nr.303, din 16.10.2024), Lectura II**

Comisia economie, buget și finanțe a examinat pentru lectura a doua proiectul de lege privind libertatea de stabilire a prestatorilor de servicii și libertatea de a furniza servicii și informează despre următoarele:

Reiterăm că proiectul de lege propus spre examinare transpune prevederile Directivei 2006/123/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 12 decembrie 2006 privind serviciile în cadrul pieței interne, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. L 376 din 27 decembrie 2006 și propune norme de reglementare a procedurii de exercitare a libertății de stabilire a prestatorilor de servicii și a libertății de a furniza servicii, asigurând un nivel ridicat al calității serviciilor.

Menționăm, că proiectul de lege a fost examinat și aprobat în lectura întâi în cadrul ședinței plene din 8 noiembrie 2024. Pentru lectura a doua Comisia a examinat proiectul de lege în contextul obiecțiilor expuse în avizul Direcției generale juridice a Secretariatului Parlamentului. Proiectul de lege redactat este prezentat în anexă la prezentul raport.

În rezultatul examinării proiectului de lege, Comisia economie, buget și finanțe cu vot majoritar propune adoptarea proiectului de lege nr.303 din 16.10.2024 în lectura a doua

Radu MARIAN
Președintele Comisiei

L E G E

privind libertatea de stabilire a prestatorilor de servicii și libertatea de a furniza servicii

---

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Prezenta lege transpune Directiva 2006/123/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 12 decembrie 2006 privind serviciile în cadrul pieței interne, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 376 din 27 decembrie 2006, CELEX: 32006L0123.

Capitolul I **DISPOZIȚII GENERALE**

Articolul 1. Obiectul reglementării

(1) Prezenta lege reglementează cadrul normativ general privind facilitarea exercitării libertății de stabilire a prestatorilor de servicii și a libertății de a furniza servicii, menținând un nivel ridicat al calității serviciilor.

(2) Prezenta lege nu are ca obiect liberalizarea serviciilor de interes economic general, astfel cum sunt definite la art. 4 din Legea concurenței nr. 183/2012, rezervate entităților publice sau private, și nici privatizarea entităților publice prestatoare de servicii.

(3) Prezenta lege nu se aplică regimurilor juridice de drept penal. Normele de drept penal nu pot restricționa libertatea de a presta servicii, accesul la o activitate de servicii sau exercitarea acesteia, eludând normele prevăzute de prezenta lege.

(4) Prezenta lege nu se aplică raporturilor juridice stabilite de legislația națională cu privire la definirea, organizarea și funcționarea serviciilor de interes economic general, la relațiile de muncă, sănătatea și securitatea la locul de muncă, cu privire la securitatea socială, protecția și promovarea libertății culturale sau

lingvistice, la pluralismul mijloacelor de comunicare în masă, precum și la exercitarea drepturilor fundamentale în conformitate cu legislația.

(5) Prezenta lege nu are ca obiect eliminarea monopolurilor care prestează servicii și nici ajutoarele de stat acordate în baza normelor în materie de concurență.

(6) Prezenta lege nu împiedică exercitarea drepturilor fundamentale recunoscute de statele membre și în legislația Uniunii Europene (UE). Aceasta nu afectează nici dreptul de a negocia, de a încheia și de a pune în aplicare convenții colective, precum și de a desfășura acțiuni sindicale în conformitate cu legislația.

Articolul 2. Domeniul de aplicare

(1) Prezenta lege se aplică atât serviciilor furnizate într-un alt stat membru de către prestatorii stabiliți în Republica Moldova, cât și serviciilor furnizate transfrontalier în Republica Moldova de către prestatorii stabiliți într-un alt stat membru.

(2) Prezenta lege nu se aplică:

- a) serviciilor neeconomice de interes general;
- b) serviciilor financiare, cum ar fi serviciile bancare, de credit, asigurări și reasigurări, pensii ocupaționale și personale, valori mobiliare, fonduri de investiții, plăți și consultanță pentru investiții, inclusiv serviciile instituțiilor de credit și ale societăților de investiții;
- c) serviciilor și rețelelor de comunicații electronice, precum și resurselor și serviciilor asociate;
- d) serviciilor în domeniul transportului, inclusiv serviciilor portuare;
- e) serviciilor agențiilor de ocupare temporară a forței de muncă;
- f) serviciilor medicale acordate de prestatorii de servicii medicale, indiferent de tipul de proprietate și forma juridică de organizare;
- g) serviciilor media audiovizuale, inclusiv serviciilor cinematografice, indiferent de modul lor de producție, de distribuție și de transmisie, precum și serviciilor de radiodifuziune;
- h) activităților de jocuri de noroc care presupun pariuri cu o miză cu valoare pecuniară în jocuri de noroc, inclusiv loteriilor, jocurilor de cazinou și tranzacțiilor referitoare la pariuri;
- i) activităților care sunt asociate, chiar și cu titlu ocazional, exercitării atribuțiilor autorității publice;
- j) serviciilor sociale, ajutorului social și activității filantropice și de sponsorizare;
- k) serviciilor de securitate privată;
- l) serviciilor prestate de notari și executori judecătorești.

(3) Prezenta lege nu se aplică în domeniul impozitării.

Articolul 3. Interacțiunea cu legislația specială

(1) În cazul în care prevederile prezentei legi contravin prevederilor unui act normativ care transpune o directivă europeană sau creează cadrul juridic necesar aplicării directe a unui regulament european și care reglementează aspecte specifice ale accesului la o activitate de servicii ori la exercitarea acesteia în sectoare specifice sau pentru profesii specifice, în conformitate cu actul normativ al UE transpus, dispozițiile actului normativ special prevalează. Acestea includ:

- a) detașarea lucrătorilor în cadrul prestării de servicii transnaționale;
- b) coordonarea sistemelor de securitate socială;
- c) recunoașterea calificărilor profesionale.

(2) Prevederile prezentei legi nu împiedică aplicarea normelor din domeniul dreptului internațional privat, în special a normelor care reglementează raporturile obligaționale contractuale și extracontractuale, inclusiv a celor care garantează consumatorilor protecția oferită acestora prin normele din legislația privind protecția consumatorilor.

(3) Autoritățile competente asigură aplicarea prevederilor prezentei legi în conformitate cu dispozițiile Tratatului privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE), care conțin sau fac referință la norme juridice privind dreptul de stabilire și la libera circulație a serviciilor.

Articolul 4. Noțiuni

În sensul prezentei legi, următoarele noțiuni semnifică:

autoritate competentă – entitate sau autoritate publică cu rol de control (organ de control) ori de reglementare în ceea ce privește activitățile de servicii, precum și asociații profesionale sau alte entități profesionale care reglementează în mod colectiv accesul la activitățile de servicii ori exercitarea acestora;

beneficiar – persoană fizică, inclusiv consumatorul, astfel cum este definit în Legea nr. 105/2003 privind protecția consumatorilor, cetățean al unui stat membru sau care beneficiază de drepturi conferite prin acte normative ale UE sau orice persoană juridică rezidentă ori stabilită într-un stat membru care, în scopuri profesionale ori nonprofesionale, utilizează sau intenționează să utilizeze un serviciu;

comunicare comercială – astfel cum este definită la art. 4 din Legea nr. 284/2004 privind serviciile societății informaționale;

cerință – obligație, interdicție, condiție sau limitare impusă prestatorilor, care este prevăzută în actele normative ale autorităților competente, în practici administrative, în norme ale asociațiilor profesionale sau ale altor entități profesionale, adoptate în exercitarea competenței lor de reglementare, cu excepția clauzelor contractelor colective de muncă negociate de partenerii sociali;

motive imperative de interes general – ordinea publică, siguranța publică, sănătatea publică, păstrarea echilibrului financiar al sistemului de securitate socială, protecția consumatorilor, a beneficiarilor serviciilor și a lucrătorilor, loialitatea tranzacțiilor comerciale, combaterea fraudei, protecția mediului, sănătatea animalelor, proprietatea intelectuală, conservarea patrimoniului național istoric și artistic, obiectivele de politică socială și de politică culturală, precum și orice alte motive recunoscute ca motive imperative de interes general în jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene;

prestator – persoană fizică sau juridică rezidentă care oferă ori prestează un serviciu într-un alt stat membru sau orice persoană fizică resortisantă a unui alt stat membru, sau orice persoană juridică menționată la art. 48 din TFUE, stabilită într-un alt stat membru, care oferă sau prestează un serviciu în Republica Moldova;

profesie reglementată – activitate sau ansamblu de activități profesionale al căror acces, exercitare sau una dintre modalitățile de exercitare este condiționată, direct sau indirect, în conformitate cu legislația, de posesia anumitor calificări profesionale, precum și alte activități prevăzute expres de legislație. Utilizarea unui titlu profesional limitat prin legislație la titularii unei anumite calificări profesionale constituie, în special, o modalitate de exercitare a profesiei reglementate;

regim de autorizare – procedură care obligă prestatorul la efectuarea anumitor formalități în vederea obținerii unei decizii implicite din partea unei autorități competente pentru accesul la o activitate de servicii ori exercitarea acesteia;

registru – totalitate a informațiilor documentate cu privire la prestatori în general sau la prestatorii autorizați într-un domeniu specific:

– ținute într-un sistem informațional automatizat din posesie ori deținut de către o autoritate sau o instituție publică competentă din Republica Moldova;

– ținute sub orice formă de evidență sau bază de date administrată de asociațiile profesionale sau alte entități profesionale din Republica Moldova ori de o autoritate competentă dintr-un stat membru, în format electronic ori pe suport de hârtie;

serviciu – activitate economică independentă, prestată în mod obișnuit în schimbul unei remunerații, în sensul art. 57 din TFUE;

stabilire – exercitare efectivă de către prestator a unei activități economice independente pe o perioadă nedeterminată și cu ajutorul unei infrastructuri stabile de unde activitatea de prestare de servicii este asigurată în mod efectiv;

stat membru – stat membru al Uniunii Europene sau stat al Spațiului Economic European;

stat membru de stabilire – stat membru pe al cărui teritoriu este stabilit prestatorul în cauză;

stat membru în care se prestează serviciul – stat membru în care serviciul este oferit de către un prestator stabilit într-un alt stat membru.

Capitolul II SIMPLIFICAREA ADMINISTRATIVĂ

Articolul 5. Simplificarea procedurilor

(1) Autoritățile competente examinează procedurile și formalitățile aplicabile accesului la o activitate de servicii și exercitării acesteia. În cazul în care aceste proceduri și formalități nu sunt suficient de simple, autoritățile competente le simplifică.

(2) Formularele armonizate la nivelul UE în acest domeniu, elaborate de Comisia Europeană, sunt echivalente cu certificatele, atestările și orice alte documente solicitate unui prestator, în condițiile prezentei legi.

(3) În cazul în care o autoritate competentă solicită ca prestatorul ori beneficiarul să prezinte un certificat, o atestare sau un alt document pentru a dovedi că o anumită cerință a fost îndeplinită, aceasta acceptă orice document dintr-un stat membru întocmit într-un scop echivalent sau din care reiese clar că cerința respectivă este îndeplinită. Autoritățile competente nu pot solicita prezentarea unui document emis într-un stat membru în original, în copie certificată pentru conformitate sau traducere certificată, cu excepția cazurilor prevăzute de alte acte normative care transpun acte ale UE ori creează cadrul pentru aplicarea directă a regulamentelor sau a cazurilor în care o astfel de cerință este justificată printr-un motiv imperativ de interes general. Autoritățile competente pot solicita prezentarea, în limba română, a unor traduceri necertificate ale unor documente.

(4) Prevederile alin. (3) nu se aplică documentelor care atestă calificări în:
a) profesiile reglementate;
b) achizițiile publice.

Articolul 6. Ghișeul Unic Electronic

(1) Se înființează Ghișeul Unic Electronic (în continuare – *GUE*), care va servi în calitate de punct unic de contact electronic pentru prestatori.

(2) *GUE* asigură pentru prestatori posibilitatea îndeplinirii cu ușurință, de la distanță și prin mijloace electronice, a următoarelor proceduri și formalități:

a) ansamblul procedurilor și formalităților necesare pentru accesul la activitățile de servicii ale acestora, în special declarațiile, notificările sau cererile necesare pentru obținerea autorizării de la autoritățile competente, inclusiv cererile de înscriere într-un registru, într-un rol sau într-o baza de date ori într-o asociație sau altă entitate profesională;

b) orice cereri de autorizare necesare pentru exercitarea activităților de servicii.

(3) Autoritățile competente se înregistrează obligatoriu în *GUE* în modul stabilit de Guvern.

(4) *GUE* este creat în baza sistemelor informaționale naționale și urmează să asigure, la necesitate, schimbul de date transfrontalier cu alte sisteme informaționale din afara Republicii Moldova prin platforma de interoperabilitate (*MConnect*), în baza acordurilor internaționale la care Republica Moldova este parte.

(5) Se desemnează Agenția de Guvernare Electronică (în continuare – *AGE*) în calitate de posesor al *GUE*. *AGE* asigură condițiile juridice, financiare și organizatorice pentru crearea, administrarea, mentenanța și dezvoltarea *GUE*. Modul de colectare, procesare și transmitere a documentelor/datelor în/din *GUE* se stabilește de Guvern.

(6) Funcționarea *GUE* nu aduce atingere competențelor autorităților publice, nici ale asociațiilor sau entităților profesionale ori ale altor organe cu competențe de reglementare, autorizare sau control în domeniul serviciilor.

(7) Asigurarea funcționalității, reglementarea regimului juridic și a modului de utilizare ale *GUE* se stabilesc de Guvern.

(8) Prevederile alin. (2) nu se aplică în cazul controlului spațiilor unde se prestează serviciul sau al echipamentului utilizat de către prestator și nici în cazul examinării fizice a capacității sau a integrității personale a prestatorului ori a personalului său responsabil.

Articolul 7. Dreptul la informare

(1) Prin intermediul GUE este asigurat accesul direct al prestatorilor și al beneficiarilor la următoarele informații:

a) cerințele aplicabile prestatorilor, în special cele cu privire la procedurile și formalitățile care trebuie îndeplinite pentru a avea acces la activitățile de servicii și pentru a le exercita;

b) datele de contact ale autorităților competente, necesare în vederea contactării directe a acestora, inclusiv coordonatele autorităților responsabile în materie de exercitare a activităților de servicii;

c) mijloacele și condițiile de acces la registrele publice cu privire la prestatori și servicii;

d) căile de atac disponibile în cazul unui litigiu între autoritățile competente și prestator sau beneficiar, între un prestator și un beneficiar ori între prestatori;

e) datele de contact ale asociațiilor și ale entităților, altele decât autoritățile competente, de la care prestatorii sau beneficiarii pot obține asistență practică, după caz.

(2) Prin intermediul GUE se asigură prestatorilor și beneficiarilor, la cerere, asistență din partea autorităților competente constând în informații asupra modului în care sunt aplicate cerințele menționate la alin. (1) lit. a). Obligația autorităților competente de a oferi asistență nu implică acordarea consilierii juridice în cazuri individuale, ci vizează doar furnizarea informațiilor generale asupra modului în care cerințele sunt interpretate sau aplicate.

(3) Autoritățile competente au obligația de a răspunde, în mod clar și precis, prin intermediul GUE, în termen de 10 zile lucrătoare de la înregistrarea oricărei cereri de informații sau de asistență menționate la alin. (1) și (2) și, în cazul în care cererea este eronată ori nefondată, au obligația de a informa solicitantul despre aceasta în cel mai scurt timp, dar nu mai mult de 10 zile lucrătoare.

(4) Autoritățile competente sunt responsabile pentru conținutul informațiilor și al documentelor colectate, transmise și procesate prin intermediul GUE, în limita rolului atribuit de GUE.

(5) Autoritățile competente au obligația de a actualiza informațiile cu privire la autorizarea activităților de servicii, precum și a procedurilor de autorizare din domeniul lor de activitate în cadrul GUE, în modul stabilit de Guvern.

(6) Autoritățile competente asigură disponibilitatea informațiilor stabilite în prezentul articol în limba engleză și, opțional, în alte limbi de circulație internațională.

Capitolul III

LIBERTATEA DE STABILIRE A PRESTATORILOR

Secțiunea 1 Autorizații

Articolul 8. Regimuri de autorizare

(1) Accesul la o activitate de servicii sau exercitarea acesteia poate fi supus(ă) unui regim de autorizare numai dacă sunt îndeplinite următoarele condiții:

- a) existența unui regim de autorizare este justificată de un motiv imperativ de interes general;
- b) obiectivul urmărit nu poate fi atins printr-o măsură mai puțin restrictivă, în special din cauza că un control ulterior ar fi tardiv pentru a fi, în mod real, eficient;
- c) regimul de autorizare este nediscriminatoriu în ceea ce privește prestatorii.

(2) Prezenta secțiune nu se aplică aspectelor regimurilor de autorizare care sunt reglementate direct sau indirect prin alte instrumente ale UE sau prin acte normative naționale armonizate cu acte ale UE.

Articolul 9. Condiții de acordare a autorizației

(1) Regimurile de autorizare au la bază criteriile de natură să limiteze marja de apreciere a autorităților competente, astfel încât acestea să nu fie aplicate într-un mod arbitrar.

(2) Criteriile care stau la baza regimurilor de autorizare trebuie să fie:

- a) nediscriminatorii;
- b) justificate printr-un motiv imperativ de interes general;
- c) proporționale cu obiectivul de interes general urmărit;
- d) clare și lipsite de ambiguități;
- e) obiective;
- f) făcute publice în prealabil;
- g) transparente și accesibile.

(3) Este interzisă impunerea unor condiții de acordare a autorizației pentru o nouă stabilire prin care se dublează cerințele și controalele echivalente sau comparabile ca scop la care prestatorul a fost supus deja într-un alt stat membru.

(4) Persoanele desemnate conform art. 29 alin. (2) și prestatorul oferă sprijin autorității competente prin furnizarea oricăror informații necesare cu privire la aceste cerințe.

(5) Autorizația permite prestatorului accesul la activitatea de servicii sau exercitarea acelei activități pe teritoriul național, inclusiv prin înființarea de sucursale (agenții, filiale, birouri).

(6) Autorizația poate fi limitată la o parte a teritoriului numai dacă limitarea este justificată de un motiv imperativ de interes general.

(7) Autorizația se acordă de îndată ce se stabilește, în urma unei examinări corespunzătoare, că au fost îndeplinite condițiile de autorizare, cu respectarea termenelor prevăzute la art. 12 alin. (2).

(8) Orice decizie a autorităților competente, inclusiv refuzul sau retragerea unei autorizații, trebuie motivată corespunzător și poate fi atacată în fața instanțelor judecătorești sau supusă altor căi de atac prevăzute de legislație. Decizia de acordare a autorizației nu trebuie motivată.

(9) Prezentul articol nu se aplică modului de repartizare a atribuțiilor/funțiilor/competențelor de către autoritățile publice de nivel central, local sau regional în vederea acordării de autorizații.

Articolul 10. Durata autorizației

(1) O autorizație este acordată unui prestator pe o durată nelimitată, cu excepția următoarelor cazuri:

- a) autorizația se reînnoiește automat sau se supune condiției de îndeplinire continuă a cerințelor;
- b) numărul autorizațiilor disponibile este limitat dintr-un motiv imperativ de interes general;
- c) o durată limitată de autorizare poate fi justificată printr-un motiv imperativ de interes general.

(2) Prevederile alin. (1) nu aduc atingere termenului maxim prevăzut în legislația specială sectorială în care prestatorul trebuie să își înceapă activitatea după obținerea autorizației.

(3) Prestatorii sunt obligați să informeze autoritatea competentă, prin intermediul GUE, cu privire la următoarele schimbări:

- a) constituirea de filiale ale căror activități intră în sfera de aplicare a regimului de autorizare;
- b) schimbări în urma cărora condițiile de acordare a autorizației nu mai sunt îndeplinite.

(4) În situația în care prestatorul nu mai îndeplinește condițiile de autorizare, autoritatea competentă poate retrage autorizația acordată prestatorului în cauză.

Articolul 11. Selecția dintre mai mulți candidați

(1) În cazul în care numărul autorizațiilor disponibile pentru o anumită activitate este limitat din cauza cantității reduse de resurse naturale sau din cauza unei capacități tehnice reduse, autoritățile competente trebuie să instituie o procedură de selecție a potențialilor candidați, bazată pe imparțialitate și transparență.

(2) Autoritățile competente asigură publicitatea adecvată a deschiderii, a desfășurării și a închiderii procedurii de selecție.

(3) La stabilirea normelor pentru procedura de selecție, autoritățile competente pot avea în vedere motive imperative de interes general, cum ar fi sănătatea publică, obiective de politică socială, sănătatea și siguranța angajaților sau ale lucrătorilor care desfășoară o activitate independentă, protecția mediului, protejarea patrimoniului cultural, păstrarea echilibrului financiar al sistemului de securitate și loialitatea tranzacțiilor comerciale, precum și alte motive imperative de interes general în conformitate cu legislația națională.

(4) Autorizația prevăzută la alin. (1) se acordă pentru o perioadă limitată, proporțională cu cantitatea de resurse naturale sau, după caz, cu capacitatea tehnică. Aceasta nu se reînnoiește automat și nu oferă alte avantaje prestatorului a cărui autorizație a expirat sau oricărei persoane care are o relație specială cu prestatorul în cauză.

Articolul 12. Proceduri de autorizare

(1) Procedurile și formalitățile de autorizare trebuie să fie clare și ușor accesibile, să fie făcute publice în avans și să ofere solicitanților garanția că cererea lor este procesată în mod obiectiv și imparțial.

(2) Procedurile și formalitățile de autorizare se finalizează în cel mai scurt termen, dar nu mai mult de 30 de zile de la data depunerii documentației complete. Termenul poate fi prelungit o singură dată de către autoritatea competentă, pentru o perioadă de maximum 15 zile. Valabilitatea documentelor depuse inițial nu este afectată de prelungirea dispusă de autoritatea competentă. Prelungirea termenului de autorizare, precum și durata acestei prelungiri trebuie motivate în mod corespunzător, inclusiv prin motive justificate de complexitatea obiectului procedurii, și notificate solicitantului înainte de expirarea termenului inițial.

(3) Autorizația se consideră acordată dacă autoritățile competente nu au răspuns în termenul prevăzut la alin. (2). Legislația specială sectorială poate stabili un regim de autorizare diferit în cazul în care acest lucru este justificat de motive imperative de interes general, inclusiv un interes legitim al unei terțe părți.

(4) Autoritatea competentă transmite solicitantului prin mijloace de comunicare electronice o confirmare de primire a cererii, în termen de 5 zile de la data primirii cererii. Confirmarea de primire a cererii trebuie să precizeze următoarele:

- a) termenul de procesare a cererii;
- b) căile de atac disponibile;
- c) după caz, mențiunea că, în lipsa unui răspuns în termenul specificat, autorizația se consideră acordată.

(5) În cazul unei cereri sau al unei documentații incomplete, solicitantul este informat, în termen de 5 zile lucrătoare de la primirea cererii, cu privire la necesitatea transmiterii documentelor suplimentare, precum și cu privire la curgerea termenului de procesare a cererii de la data depunerii documentației complete.

(6) În cazul în care o cerere este respinsă pentru motive de natură procedurală, solicitantul este informat în termen de cel mult 5 zile lucrătoare.

(7) Taxele percepute de la solicitant în legătură cu cererea sa trebuie să fie proporționale cu costul procedurilor de autorizare.

(8) Organele de control, incidente noțiunii de autoritate competentă din prezenta lege, vor efectua controalele de stat în cadrul regimului de autorizare în modul și termenele stabilite la art. 19¹ din Legea nr. 131/2012 privind controlul de stat.

Secțiunea a 2-a

Cerințe interzise sau supuse evaluării

Articolul 13. Cerințe interzise

Accesul la furnizarea de servicii nu poate fi condiționat de:

- a) cerințe discriminatorii bazate direct ori indirect pe cetățenie sau, în cazul persoanelor juridice, pe amplasarea sediului social; cerința de a deține cetățenia Republicii Moldova, impusă prestatorului, personalului acestuia, asociaților/acționarilor sau membrilor consiliului de administrație ori de supraveghere; cerința de a avea domiciliul și/sau reședința temporară în Republica Moldova, impusă prestatorului, personalului acestuia, asociaților/acționarilor sau membrilor consiliului de administrație ori de supraveghere;

b) interdicția de a fi stabilit în mai mult de un stat membru sau de a fi înscris în registre ori de a fi membru al unei asociații sau entități profesionale în mai mult de un stat membru;

c) restricții asupra libertății unui prestator de a alege între a se stabili cu titlu principal sau secundar pe teritoriul Republicii Moldova, în special restricții asupra libertății unui prestator de a alege între stabilirea sub formă de agenție, de sucursală sau de filială;

d) impunerea condiției de reciprocitate cu statul membru în care prestatorul este deja stabilit, cu excepția condițiilor de reciprocitate prevăzute de legislația națională care transpune acte ale UE și de actele UE cu aplicabilitate directă în domeniul energiei;

e) condiționarea eliberării autorizației de a presta un serviciu de efectuare a unei analize economice care să demonstreze existența unei nevoi economice sau a unei cereri a pieței, de evaluare a efectelor economice potențiale ori curente ale serviciului furnizat sau de evaluare a adecvării serviciului în raport cu obiectivele planificării economice stabilite de către autoritățile competente. Această interdicție nu se referă la cerințele de planificare ce țin de motive imperative de interes general și care nu vizează obiective economice;

f) intervenția directă sau indirectă a agenților economici concurenți în procesul de acordare a autorizației de prestare a unui serviciu ori în procesul de adoptare a unor decizii, cu excepția asociațiilor sau a altor entități profesionale în calitate de autoritate competentă. Această interdicție nu vizează consultarea organizațiilor, precum camere de comerț sau parteneri sociali în alte aspecte decât cererile individuale de autorizare, și nici consultarea publicului larg;

g) obligația de a constitui sau de a participa la constituirea unei garanții financiare ori de a încheia o asigurare la un prestator sau o entitate stabilită pe teritoriul Republicii Moldova, în situația în care prestatorul este asigurat sau deține garanție financiară într-un stat membru. Aceasta nu aduce atingere posibilității de a solicita asigurare sau garanții financiare în sine și nici cerințelor referitoare la participarea la un fond colectiv de compensare, de exemplu, pentru membrii asociațiilor sau ai altor entități profesionale;

h) obligația de a fi înscris în prealabil, pentru o anumită perioadă, în registrele Republicii Moldova, în vederea prestării unui serviciu sau de a fi exercitat în prealabil o activitate pe teritoriul Republicii Moldova pentru o anumită perioadă.

Articolul 14. Cerințe supuse evaluării

(1) Autoritățile naționale competente pot condiționa accesul la o activitate de servicii sau la exercitarea acesteia de oricare dintre următoarele cerințe:

a) restricții cantitative sub forma limitărilor, stabilite în funcție de populație, sau restricții teritoriale care constau în stabilirea unei distanțe geografice minime între prestatori;

- b) obligația unui prestator de a se constitui sub o anumită formă juridică de organizare;
- c) cerințe referitoare la deținerea unui capital social minim;
- d) cerințe care rezervă accesul la anumite activități de servicii anumitor prestatori, în temeiul specificului activității, altele decât cerințele referitoare la profesiile reglementate;
- e) interdicția de a avea mai mult de un loc de stabilire pe teritoriul național;
- f) cerințe care stabilesc un număr minim de salariați;
- g) tarife obligatorii minime și/sau maxime pe care trebuie să le respecte prestatorul;
- h) obligația prestatorului de a oferi alte servicii împreună cu serviciul său.

(2) Cerințele menționate la alin. (1) pot fi impuse numai dacă îndeplinesc cumulativ următoarele condiții:

a) nediscriminare: cerințele sunt nediscriminatorii în cazul persoanelor fizice, în funcție de cetățenie sau de naționalitate, iar în cazul persoanelor juridice – în funcție de amplasarea sediului social;

b) necesitate: cerințele sunt justificate printr-un motiv imperativ de interes general;

c) proporționalitate: cerințele sunt adecvate pentru a garanta îndeplinirea obiectivului urmărit, ele nu depășesc ceea ce este necesar pentru atingerea obiectivului urmărit și nu este posibilă înlocuirea acestor cerințe cu alte măsuri mai puțin restrictive care să asigure atingerea aceluiași rezultat.

(3) Prevederile alin. (1) și (2) sunt incidente serviciilor de interes economic general doar în măsura în care aplicarea lor nu împiedică, în drept sau în fapt, îndeplinirea misiunii speciale care le-a fost încredințată.

(4) Guvernul notifică Comisia Europeană despre actele normative care includ cerințele prevăzute la alin. (1), precizând motivele pentru includerea acestor cerințe în actele normative.

Capitolul IV LIBERA CIRCULAȚIE A SERVICIILOR

Secțiunea 1 Libertatea de a presta servicii și derogările aferente

Articolul 15. Libertatea de a presta servicii

(1) Prestatorii stabiliți într-un alt stat membru au dreptul de a furniza servicii în Republica Moldova.

(2) Accesul la furnizarea unui serviciu sau exercitarea acestuia pe teritoriul Republicii Moldova, în sensul prezentei legi, poate fi condiționat de îndeplinirea unor cerințe doar dacă acestea respectă cumulativ următoarele principii:

a) principiul nediscriminării: cerințele nu trebuie să fie, direct ori indirect, discriminatorii în ceea ce privește cetățenia sau, pentru persoanele juridice, în ceea ce privește statul membru în care acestea sunt stabilite;

b) principiul necesității: cerințele trebuie să fie justificate pe baza unor rațiuni de ordine publică, siguranță publică, sănătate publică sau protecția mediului;

c) principiul proporționalității: cerințele trebuie să fie adecvate pentru a garanta realizarea obiectivelor, fără a depăși ceea ce este necesar pentru realizarea acestora.

(3) Libertatea de a furniza servicii, în cazul unui prestator stabilit într-un stat membru, nu poate fi restrânsă prin impunerea uneia dintre următoarele cerințe:

a) obligația de a fi stabilit pe teritoriul Republicii Moldova;

b) obligația de a obține o autorizație din partea unor autorități competente, incluzând înscrierea într-un registru pe teritoriul Republicii Moldova, în afara celor impuse prin prevederile prezentei legi, prin alte acte normative care transpun acte normative ale UE sau prin actele normative UE cu aplicabilitate directă. Această situație nu aduce atingere cerințelor de a informa autoritățile competente naționale despre prezența furnizorului de servicii sau despre identificarea acestuia, cu condiția ca furnizorul de servicii să înceapă imediat să își furnizeze serviciile;

c) interdicția de a se dota pe teritoriul Republicii Moldova cu o anumită formă sau tip de infrastructură, inclusiv un birou sau un cabinet de care are nevoie prestatorul pentru a oferi serviciul în cauză;

d) aplicarea unui regim contractual special între prestator și beneficiarul serviciului care împiedică sau restricționează prestarea serviciilor în mod independent;

e) obligația de a deține un document de identitate specific, emis de autoritatea competentă pentru prestarea serviciului respectiv;

f) cerințe care restricționează utilizarea echipamentelor și a materialelor asociate prestării serviciilor, cu excepția celor necesare pentru asigurarea sănătății și a securității muncii;

g) restricții asupra libertății de a presta serviciile menționate la art. 18.

(4) Autoritățile publice pot aplica, în conformitate cu legislația națională armonizată cu legislația UE, propriile reguli în ceea ce privește condițiile de angajare, inclusiv cele stabilite în contractele colective. Autoritățile publice competente pot impune cerințe în ceea ce privește o activitate de servicii, în cazul în care acestea sunt justificate din motive de ordine publică, sănătate publică sau protecția mediului, cu respectarea principiilor prevăzute la alin. (2).

Articolul 16. Derogări suplimentare de la libertatea de a presta servicii

Prevederile art. 15 alin. (2) și (3) nu se aplică:

- a) serviciilor de interes economic general prestate în sectorul poștal, în sectorul energiei electrice, în sectorul gazelor naturale, serviciilor de distribuție și alimentare cu apă și serviciilor de canalizare și tratare a apelor uzate sau reziduale, serviciilor de tratare a deșeurilor;
- b) detașării lucrătorilor în cadrul prestării de servicii în afara teritoriului național;
- c) protecției datelor cu caracter personal și liberei circulații a acestor date;
- d) serviciilor de asistență juridică (profesiei de avocat) și activității de recuperare judiciară a datoriilor;
- e) domeniilor profesiilor reglementate;
- f) domeniilor privind regimurile de securitate socială în raport cu lucrătorii salariați și cu familiile acestora care se deplasează în cadrul UE;
- g) în cazul în care prestatorul se deplasează spre teritoriul statului membru gazdă pentru a-și exercita temporar și ocazional profesia și nici cerințelor din statul membru în care este prestat serviciul care rezervă o activitate unei anumite profesii;
- h) formalităților administrative privind libera circulație pe teritoriul național a cetățenilor statelor membre;
- i) în ceea ce privește cetățenii țărilor din afara Uniunii Europene și a statelor Spațiului Economic European care se deplasează într-un alt stat membru pentru prestarea sau pentru a li se furniza un serviciu;
- j) în ceea ce privește transportul deșeurilor;
- k) drepturilor de autor și drepturilor conexe, drepturilor reglementate privind protecția juridică a topografiilor produselor din materiale semiconductoare și drepturilor privind protecția juridică a bazelor de date, precum și drepturilor de proprietate industrială;
- l) documentelor care, potrivit legislației naționale, necesită intervenția unui notar;
- m) domeniilor privind auditul statutar al situațiilor financiare anuale și al situațiilor financiare anuale consolidate;
- n) procedurii de înmatriculare a vehiculelor achiziționate în leasing într-un alt stat membru;
- o) obligațiilor contractuale și extracontractuale, inclusiv formei contractelor, determinate în conformitate cu normele dreptului privat internațional.

Articolul 17. Derogări în cazuri individuale

(1) Prin derogare de la prevederile art. 15 și doar în cazuri excepționale, autoritățile competente pot întreprinde măsuri cu privire la un prestator stabilit într-un alt stat membru, pentru a garanta siguranța serviciilor.

(2) Măsurile prevăzute la alin. (1) pot fi adoptate numai cu respectarea procedurii de asistență reciprocă, stabilită la art. 38, și numai dacă sunt îndeplinite următoarele condiții:

a) prevederile naționale în conformitate cu care se adoptă măsura respectivă nu au făcut obiectul armonizării, la nivelul UE, în domeniul siguranței serviciilor;

b) măsurile prevăd un nivel mai înalt de protecție a beneficiarului decât cel prevăzut într-o măsură adoptată de statul membru de stabilire în conformitate cu prevederile lui naționale;

c) statul membru de stabilire nu adoptă nicio măsură sau adoptă măsuri insuficiente în comparație cu cele prevăzute la art. 38;

d) măsurile sunt proporționale cu obiectivul garantării siguranței serviciilor.

(3) Prevederile alin. (1) și (2) nu aduc atingere dispozițiilor stabilite prin instrumente ale UE ce garantează libertatea de a presta servicii sau care permit derogări de la aceasta.

Secțiunea a 2-a **Drepturile beneficiarilor de servicii**

Articolul 18. Restricții interzise

Utilizarea de către un beneficiar a unui serviciu oferit de către un prestator stabilit într-un alt stat membru nu poate fi restricționată, în special prin impunerea următoarelor cerințe:

a) obligația de a obține o autorizație de la autoritățile competente sau de a face o declarație către acestea, dacă doresc să apeleze la serviciile unor prestatori stabiliți în alt stat membru;

b) limite discriminatorii în acordarea asistenței financiare pentru folosirea unui anumit serviciu pe motiv că prestatorul este stabilit într-un alt stat membru sau din motive referitoare la locul unde se prestează serviciul.

Articolul 19. Nediscriminare

(1) Beneficiarul nu este supus tratamentului discriminatoriu în baza oricărui criteriu protejat, inclusiv referitor la cetățenie ori naționalitate sau locul de reședință ori sediul acestuia, prin condițiile generale de acces la un serviciu, puse la dispoziția publicului de către prestator.

(2) Prestatorii pot stabili condiții de acces diferite în cazul în care acestea sunt justificate în mod direct prin criterii obiective, având în vedere specificul afacerii, enumerate mai jos, dar care nu se limitează la:

a) distanța sau caracteristicile tehnice ale prestării serviciului;

b) lipsa drepturilor de proprietate intelectuală, care sunt necesare pe un anumit teritoriu;

c) condițiile diferite ale pieței (cum ar fi o cerere mai mare sau mai redusă în funcție de sezon);

d) faptul că statele membre au perioade de vacanță diferite;

e) prețurile practicate de către diferiți concurenți.

(3) Clauzele ori declarațiile ce cuprind condiții generale de acces discriminatorii sunt nule de drept.

Articolul 20. Asistența acordată beneficiarilor

(1) Autoritățile competente înregistrate în GUE vor pune la dispoziție informațiile menționate la alin. (2) pe domeniile lor de competență, iar Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor – pentru aspectele legate de informarea și asistența oferite consumatorilor pe domeniul prezentei legi. Informațiile menționate la alin. (2) se vor pune la dispoziție în cadrul GUE și pe site-urile web oficiale ale autorităților competente. Datele de identificare ale autorităților menționate sunt comunicate Comisiei Europene de către Biroul pentru Integrare Europeană.

(2) Informațiile puse la dispoziția beneficiarilor cuprind:

a) informații generale cu privire la cerințele aplicabile în alte state membre în ceea ce privește accesul la activitățile de servicii și exercitarea acestora, în special cele cu privire la protecția consumatorilor;

b) informații generale cu privire la posibilitățile de soluționare a unui litigiu între un prestator și un consumator, inclusiv căile de atac disponibile;

c) datele de contact ale asociațiilor și ale entităților de la care beneficiarii pot obține asistență practică.

(3) Informațiile și asistența se oferă într-o manieră clară și trebuie să fie actualizate și ușor accesibile, inclusiv prin mijloace electronice.

(4) În vederea îndeplinirii cerințelor stabilite la alin. (2), atunci când este sesizat de către un consumator, Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor contactează, în cazul în care este necesar, autoritatea competentă a statului membru de stabilire a prestatorului în cauză. Informațiile primite de la autoritatea competentă din statul membru de stabilire a prestatorului în cauză vor fi transmise consumatorului.

(5) Autoritățile menționate la alin. (1) răspund solicitărilor recepționate de la autoritățile competente din alte state membre ori naționale în cel mai scurt termen, dar nu mai mult de 20 de zile lucrătoare de la recepționarea solicitării.

Capitolul V CALITATEA SERVICIILOR

Articolul 21. Informații cu privire la prestatori și la serviciile acestora

(1) Prestatorii nu pot presta servicii în temeiul prezentei legi dacă nu pun la dispoziția beneficiarului următoarele informații:

a) numele și prenumele sau denumirea prestatorului, statutul și forma juridică de organizare, adresa de stabilire (juridică) și datele care să permită contactarea rapidă a acestuia și comunicarea directă cu acesta, după caz, prin mijloace electronice;

b) în cazul în care prestatorul este înscris într-un registru de comerț sau într-un alt registru public similar, denumirea acelui registru și numărul de înregistrare al prestatorului sau mijloacele de identificare echivalente în acel registru;

c) în cazul în care activitatea este supusă unui regim de autorizare, datele de identificare a autorizației sau a actului echivalent, datele autorității competente care a eliberat autorizația sau actul echivalent ori ale ghișeului unic prin care poate fi obținută informația cu privire la deținerea autorizației sau a actului echivalent;

d) în cazul în care prestatorul exercită o activitate care este supusă TVA, numărul de identificare corespunzător;

e) în cazul profesiilor reglementate – titlul profesional și statul membru în care a fost acordat acest titlu;

f) condițiile și clauzele generale, dacă există, utilizate de către prestator;

g) clauzele contractuale, dacă există, utilizate de către prestator cu privire la legislația aplicabilă contractului și/sau instanțele judecătorești competente;

h) existența unei garanții post-vânzare neimpuse prin legislație;

i) prețul serviciului, în cazul în care prețul este stabilit în prealabil de către prestator pentru un anumit tip de serviciu;

j) principalele caracteristici ale serviciilor, în cazul în care acestea nu reies din context;

k) asigurarea sau garanțiile menționate la art. 22 alin. (1) și, în special, detaliile de contact ale asiguratorului sau ale garantului și teritoriul pe care sunt valabile.

(2) La alegerea prestatorului, informațiile menționate la alin. (1):

a) sunt comunicate direct de către prestator sau prin persoană împuternicită, utilizând mijloace caracteristice modului de prestare (vânzare) a serviciului;

b) sunt ușor accesibile pentru beneficiar în locul prestării serviciului sau al încheierii contractului;

c) pot fi accesate cu ușurință de către beneficiar prin mijloace electronice printr-o adresă oferită de prestator;

d) apar în orice documente de informare oferite beneficiarului de către prestator, care alcătuiesc o descriere detaliată a serviciului prestat.

(3) Prestatorii nu pot începe furnizarea serviciului dacă nu oferă, la cererea beneficiarului, următoarele informații suplimentare:

a) prețul serviciului, în cazul în care acesta nu este stabilit în prealabil de către prestator, sau, dacă nu poate fi comunicat un preț exact, o metodă de calcul al prețului, astfel încât acesta să poată fi verificat de către beneficiar, ori un deviz suficient de detaliat;

b) în ceea ce privește profesiile reglementate – o referire la normele profesionale aplicabile în statul membru de stabilire și mijloacele prin care se poate obține accesul la acestea;

c) informații cu privire la activitățile multidisciplinare și parteneriatele acestora care sunt legate de serviciul în cauză și cu privire la măsurile luate pentru a evita conflictele de interese. Aceste informații se includ în orice document informativ în care prestatorii oferă o descriere detaliată a serviciilor lor;

d) orice coduri de conduită cărora le este supus prestatorul și adresele la care aceste coduri pot fi consultate prin mijloace electronice, specificând limba în care este scrisă versiunea disponibilă;

e) în cazul în care un prestator este supus unui cod de conduită sau este membru al unei asociații profesionale sau al unei entități profesionale care prevede recurgerea la mijloace extrajudiciare de soluționare a litigiilor, informații în această privință. Prestatorul trebuie să indice mijloacele de acces la informațiile detaliate cu privire la caracteristicile și condițiile de utilizare ale mijloacelor extrajudiciare de soluționare a litigiilor.

(4) Prestatorii nu pot începe furnizarea serviciului dacă informațiile pe care trebuie să le ofere în conformitate cu prezentul capitol nu sunt puse la dispoziție sau comunicate în mod clar și neambiguu și în timp util înainte de încheierea contractului ori, în absența unui contract scris, înainte de prestarea serviciului.

(5) Intervalul de timp de la furnizarea informațiilor menționate la alin. (1)–(3) până la contractarea sau prestarea efectivă a serviciului nu poate fi mai scurt de 5 zile. Cu acordul scris al beneficiarului, termenul de 5 zile poate fi redus.

(6) Prezentul articol nu aduce atingere altor dispoziții legale prin care sunt reglementate cerințele de informare.

Articolul 22. Asigurări și garanții profesionale

(1) Autoritățile competente au dreptul de a solicita prestatorilor ale căror servicii prezintă un risc direct și specific pentru sănătatea și siguranța beneficiarului sau a unei terțe persoane ori pentru securitatea financiară a beneficiarului încheierea

unei asigurări de răspundere profesională corespunzătoare naturii și gradului de risc sau acordarea unei garanții ori încheierea unui acord similar echivalent sau comparabil, în esență, cu aceasta în ceea ce privește scopul.

(2) Atunci când un prestator se stabilește pe teritoriul Republicii Moldova, autoritățile competente nu pot solicita o asigurare de răspundere profesională sau o garanție în cazul în care acesta este deja acoperit de o garanție echivalentă ori comparabilă în esență în ceea ce privește scopul și acoperirea pe care o oferă în privința riscului asigurat, a sumei asigurate sau a plafonului garanției, precum și eventuale excluderi de la acoperire într-un alt stat membru în care prestatorul este deja stabilit. În cazul în care echivalența este doar parțială, autoritățile competente pot solicita o garanție suplimentară pentru a acoperi aspectele care nu sunt acoperite.

(3) În cazul în care autoritățile competente impun unui prestator stabilit în Republica Moldova să încheie o asigurare de răspundere profesională sau să ofere o altă garanție, acestea acceptă ca mijloace suficiente de probă dovada acoperirii asigurării eliberată de instituțiile de credit și de asiguratorii stabiliți în alte state membre.

(4) Dispozițiile alin. (1)–(3) nu aduc atingere asigurărilor profesionale sau sistemelor de garanții prevăzute în actele normative care transpun directive ori care creează cadrul juridic necesar aplicării directe a unui regulament.

(5) În sensul prezentului articol:

a) *risc direct și specific* înseamnă un risc care decurge direct din prestarea serviciului;

b) *sănătate și siguranță* înseamnă, referitor la un beneficiar sau la o terță persoană, prevenirea decesului ori a unei vătămări corporale grave;

c) *securitate financiară* înseamnă, referitor la un beneficiar, prevenirea unor pierderi importante în capital sau din valoarea unui bun;

d) *asigurare de răspundere profesională* înseamnă o asigurare încheiată de un prestator în vederea răspunderii potențiale față de beneficiari și, după caz, față de terți pentru prejudicii cauzate prin furnizarea serviciului.

Articolul 23. Comunicările comerciale ale profesiilor reglementate

(1) Sunt nule de drept toate interdicțiile totale cu privire la comunicările comerciale ale profesiilor reglementate.

(2) Prestatorii din cadrul profesiilor reglementate respectă în comunicările lor comerciale normele profesionale conforme cu legislația națională și cea a Uniunii Europene referitoare la independența, demnitatea și integritatea profesiei, precum și la păstrarea secretului profesional, conform specificului fiecărei profesii. Normele

profesionale cu privire la comunicările comerciale trebuie să fie nediscriminatorii, justificate printr-un motiv imperativ de interes general și proporționale.

Articolul 24. Activități multidisciplinare

(1) Prestatorii nu pot fi supuși unor cerințe care îi obligă să exercite o anumită activitate specifică în mod exclusiv ori care limitează exercitarea, în comun sau în parteneriate, de activități diferite.

(2) Fac excepție de la prevederile alin. (1) următoarele categorii de prestatori:

a) profesiile reglementate, în măsura în care este necesară pentru asigurarea concordanței cu regulile de etică și conduită profesională, în scopul respectării independenței și a imparțialității profesiei;

b) prestatorii de servicii de certificare, acreditare, monitorizare tehnică, servicii de testare sau încercare, în măsura în care este necesară pentru asigurarea independenței și a imparțialității acestora.

(3) În cazul în care sunt autorizate activități multidisciplinare între prestatorii menționați la alin. (2), autoritățile competente trebuie să se asigure că se îndeplinesc următoarele condiții:

a) prevenirea conflictelor de interese și a incompatibilităților între activități;

b) asigurarea independenței și a imparțialității specifice activităților desfășurate;

c) asigurarea compatibilității între regulile de etică și conduită profesională care guvernează activitățile, în special din rațiuni care țin de secretul profesional.

(4) În vederea aplicării prevederilor alin. (1)–(3), autoritățile competente asigură actualizarea datelor corespunzătoare în GUE și notifică AGE cu privire la modificările respective în vederea notificării Comisiei Europene privind toate cerințele menținute în baza alin. (2) și temeiurile adoptării acestora prin intermediul punctelor de legătură stabilite la art. 27.

Articolul 25. Politica de calitate a serviciilor

(1) Autoritățile competente, în special asociațiile profesionale și alte entități profesionale, pot elabora pe domeniul de competență coduri de conduită care să faciliteze promovarea serviciilor calitative și informarea consumatorilor asupra drepturilor lor legitime și a modalităților de apărare a acestora.

(2) Autoritățile competente, pe domeniile lor de competență, trebuie să facă ușor accesibile, inclusiv prin publicarea pe pagini web oficiale, informațiile cu privire la semnificația anumitor etichete, precum și criteriile de aplicare a etichetelor și a altor mărci ale calității referitoare la servicii.

(3) Autoritățile competente adoptă, după caz, măsuri adiacente pentru a încuraja asociațiile și entitățile profesionale, camerele de comerț, asociațiile patronale, precum și asociațiile de consumatori să promoveze furnizarea unor servicii de calitate, în special prin ușurarea evaluării competenței prestatorului.

(4) Autoritățile competente iau măsuri pentru:

a) încurajarea cooperării asociațiilor profesionale, a camerelor de comerț, a asociațiilor meșteșugărești și a asociațiilor de consumatori, la nivelul UE, pentru a promova calitatea prestării serviciilor, în special prin facilitarea evaluării competenței unui prestator;

b) încurajarea dezvoltării evaluărilor independente, în special de către asociațiile de consumatori, în ceea ce privește calitatea și deficiențele prestării serviciilor, inclusiv dezvoltarea, la nivelul UE, a unor încercări și testări comparative și comunicarea rezultatelor;

c) dezvoltarea de standarde europene voluntare, în scopul facilitării compatibilității între serviciile oferite de către prestatori din state membre diferite, informarea beneficiarului și calitatea serviciilor;

d) asigurarea formării personalului implicat în activitățile de asistență reciprocă, inclusiv din punct de vedere lingvistic și al tehnologiei informației, și sprijinirea schimbului reciproc de experiență cu celelalte state membre;

e) încurajarea elaborării, la nivelul UE, în special de către asociațiile și entitățile profesionale, a unor coduri de conduită care să faciliteze prestarea de servicii sau stabilirea unui prestator într-un alt stat membru, în conformitate cu legislația UE. Aceste coduri de conduită trebuie să fie accesibile la distanță, prin mijloace electronice.

(5) Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor cooperează cu asociațiile de consumatori și cu asociațiile profesionale în vederea informării consumatorilor asupra drepturilor lor legitime și a modalităților de apărare a acestora.

Articolul 26. Soluționarea litigiilor

(1) Pentru soluționarea unor eventuale litigii, în afară de informațiile prevăzute la art. 21 alin. (1) lit. a), prestatorii vor furniza beneficiarilor, în special, adresa poștală, numărul de fax sau adresa de e-mail și numărul de telefon la care toți beneficiarii, inclusiv cei care au reședința sau sediul social într-un alt stat membru, le pot adresa o reclamație sau o solicitare de informații în legătură cu serviciul prestat. Prestatorii pun la dispoziție, de asemenea, adresa sediului social (adresa juridică), în cazul în care aceasta nu este adresa obișnuită pentru corespondență.

(2) Prestatorii trebuie să facă dovada că au răspuns reclamațiilor primite în cel mai scurt termen, dar nu mai mult de 30 de zile, și că au depus eforturile necesare identificării unei soluții satisfăcătoare.

(3) Prestatorii sunt obligați să țină evidența datelor prin care să facă dovada că au furnizat complet, corect și precis informațiile prevăzute de prezenta lege. Informațiile menționate în prezentul alineat sunt prezentate la cererea beneficiarului sau a unei autorități competente, inclusiv a celei de soluționare extrajudiciară a litigiilor.

(4) În cazul în care se cere o garanție financiară pentru executarea unei hotărâri judecătorești, este recunoscută garanția echivalentă constituită la o instituție de credit sau la un asigurator stabilit într-un alt stat membru. Astfel de instituții de credit și astfel de asiguratori trebuie să fie autorizați într-un stat membru, în conformitate cu reglementările UE.

(5) Prestatorii care sunt supuși unui cod de conduită ori sunt membri ai unei asociații sau ai unei entități profesionale, ale căror norme prevăd recurgerea la mijloace extrajudiciare de soluționare a litigiilor, îi informează pe beneficiari în această privință și menționează acest lucru în orice document în care sunt prezentate detaliat serviciile lor, indicând modul în care se pot accesa informații detaliate cu privire la acestea.

Capitolul VI COOPERAREA ADMINISTRATIVĂ

Articolul 27. Asistența reciprocă

Autoritățile competente din Republica Moldova cooperează cu autoritățile competente din statele membre și Comisia Europeană în vederea asigurării controlului prestatorilor și al serviciilor pe care aceștia le prestează, prin intermediul unui punct de legătură (în continuare – PL), constituit în baza unui instrument electronic furnizat de Comisia Europeană. În cazul disfuncționalității PL, comunicarea se efectuează prin alte mijloace electronice sau pe alt suport durabil.

Articolul 28. Punctul de legătură

(1) AGE exercită atribuții de coordonator național al PL și îndeplinește următoarele atribuții:

a) propune Guvernului, în colaborare cu Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării, proceduri de implementare a PL, inclusiv desemnarea, după criteriul domeniului de activitate, a autorităților competente în domeniul serviciilor;

- b) înregistrează în PL autoritățile competente, în lipsa unui proces de autoînregistrare;
- c) validează înregistrările în PL ale autorităților competente după lansarea procesului de autoînregistrare;
- d) asigură asistență autorităților competente cu privire la utilizarea PL;
- e) îndeplinește funcția de punct național de contact cu Comisia Europeană și cu celelalte state membre cu privire la implementarea și gestionarea PL în Republica Moldova.

(2) Datele de contact ale autorității menționate la alin. (1) sunt comunicate Comisiei Europene.

Articolul 29. Înregistrarea autorităților competente

(1) În lipsa unui proces de autoînregistrare, autoritățile competente sunt obligate, în vederea înregistrării în PL, să prezinte Agenției de Guvernare Electronică informațiile prevăzute la alin. (3).

(2) Autoritățile competente prevăd în statele de personal cel puțin o funcție cu atribuții în vederea transmiterii de solicitări către autoritățile competente din alte state membre și a formulării de răspunsuri la solicitările acestora, inclusiv prin intermediul PL.

(3) Informațiile privind înregistrarea în PL trebuie să cuprindă:

- a) denumirea autorității competente;
- b) datele de contact ale autorității competente (adresa sediului, codul poștal, numărul de telefon de contact/fax, pagina web oficială, adresa de poștă electronică, programul de lucru);
- c) limbile oficiale ale Uniunii Europene cunoscute de lucrătorii autorității competente;
- d) domeniul de activitate;
- e) datele de contact ale persoanei care urmează a fi înregistrată în PL pentru autoritatea competentă în temeiul alin. (2).

Articolul 30. Solicități de informații și verificări

(1) Autoritățile competente transmit, prin intermediul PL, autorităților competente din celelalte state membre solicitări de informații sau solicitări privind efectuarea unor verificări, inspecții și investigații cu privire la:

- a) prestatorii stabiliți pe teritoriul Republicii Moldova care prestează servicii pe teritoriul statelor membre respective;
- b) prestatorii stabiliți pe teritoriul statelor membre respective care prestează servicii pe teritoriul Republicii Moldova.

(2) În legătură cu prestatorii stabiliți pe teritoriul Republicii Moldova care prestează servicii pe teritoriul altor state membre, autoritățile competente pot solicita efectuarea unor verificări, inspecții și investigații necesare pentru a asigura controlul activității prestatorilor în cauză pe teritoriul statelor membre respective.

(3) În legătură cu prestatorii stabiliți pe teritoriul altui stat membru care prestează servicii pe teritoriul Republicii Moldova, autoritățile competente pot solicita informații în baza PL, inclusiv cu privire la:

a) desfășurarea efectivă a unei activități economice în mod legal pe teritoriul statului respectiv;

b) măsurile disciplinare sau administrative și hotărârile de intentare sau de închidere a procedurii de insolvabilitate;

c) punerea în executare a unor sancțiuni la sediul prestatorului și la punctele de lucru aflate pe teritoriul statului respectiv, în legătură cu serviciile prestate de acesta.

(4) În cuprinsul solicitărilor prevăzute la alin. (1)–(3), autoritățile competente menționează motivele care determină efectuarea demersului și descriu situația de fapt.

(5) Informațiile și documentele obținute în urma solicitărilor prevăzute la alin. (1)–(3) se utilizează numai în scopul pentru care au fost solicitate.

Articolul 31. Răspunsul la solicitări de informații și de verificări

(1) Autoritățile competente primesc, prin intermediul PL, de la autoritățile competente din alte state membre, solicitări de informații sau solicitări privind efectuarea unor verificări, inspecții și investigații cu privire la prestatorii stabiliți pe teritoriul Republicii Moldova care prestează servicii pe teritoriul statului membru respectiv sau cu privire la prestatorii stabiliți pe teritoriul statului membru respectiv care prestează servicii pe teritoriul Republicii Moldova.

(2) Autoritățile competente acceptă solicitările prevăzute la alin. (1) dacă soluționarea integrală sau parțială a acestora intră în competența lor legală și dacă în cuprinsul solicitărilor se menționează motivele care a determinat efectuarea demersului și se descrie situația de fapt.

(3) În cazul în care soluționarea integrală sau parțială a solicitărilor prevăzute la alin. (1) nu intră în competența sa legală, autoritatea competentă retransmite solicitarea prin intermediul PL altei autorități competente sau entități pe care o consideră competentă, precizând motivele care determină acest demers.

În cazul în care autoritatea/entitatea cu competențe în soluționarea solicitării nu este o autoritate competentă în sensul prezentei legi sau este o autoritate competentă neînregistrată în PL, comunicarea cu aceasta are loc prin utilizarea unui suport durabil cu informarea AGE în acest sens. Autoritatea neînregistrată în PL furnizează informațiile autorității competente solicitante prin mijloace similare celor prin care a recepționat solicitarea. Autoritatea competentă care a recepționat solicitarea prin intermediul PL este responsabilă de răspunsul către autoritatea competentă solicitantă, cu menționarea autorității neînregistrate responsabile.

(4) Atunci când, după acceptarea unei solicitări, se constată că pentru realizarea verificărilor, a inspecțiilor sau a investigațiilor sunt necesare informații sau documente suplimentare, acestea se solicită autorităților competente care au inițiat solicitarea.

(5) Răspunsul la solicitare conține informațiile cu privire la rezultatele verificărilor, ale inspecțiilor și ale investigațiilor și, atunci când este cazul, cu privire la măsurile care au fost luate în urma desfășurării acestor activități.

(6) Autoritățile competente transmit răspunsul prin intermediul PL în termenul precizat în cuprinsul solicitării sau în termenul necesar pentru realizarea activităților respective, dacă termenul nu este precizat. Atunci când, din motive obiective, activitățile nu pot fi realizate în termenul precizat în cuprinsul solicitării, autoritatea care a acceptat solicitarea informează autoritatea solicitantă cu privire la acest aspect.

(7) În cazul în care autoritatea competentă care primește o solicitare nu este competentă a soluționa solicitarea și nu cunoaște autoritatea competentă, aceasta înaintează solicitarea către PL în vederea identificării autorității competente.

(8) Prestatorii stabiliți în Republica Moldova sunt obligați să furnizeze informațiile solicitate de autoritatea competentă în limitele stabilite de legislație.

Articolul 32. Furnizarea de informații

(1) Autoritățile competente furnizează informații, potrivit competențelor legale, în baza solicitărilor primite prin intermediul PL, inclusiv cu privire la:

a) desfășurarea efectivă a unei activități economice în mod legal de către un prestator stabilit în Republica Moldova care prestează servicii într-un alt stat membru;

b) măsurile disciplinare sau administrative ori sancțiunile penale și deciziile referitoare la intentarea ori închiderea procedurii de insolvență luate de către autoritățile competente împotriva unui prestator și care privesc în mod direct competența prestatorului sau fiabilitatea profesională a acestuia.

(2) Autoritatea competentă care comunică informațiile prevăzute la alin. (1) lit. b) îl informează pe prestatorul în cauză cu privire la această comunicare, în termen de 5 zile lucrătoare de la data transmiterii răspunsului către autoritatea solicitantă.

(3) Măsurile disciplinare sau administrative prevăzute la alin. (1) lit. b) se comunică numai dacă sunt definitive. Pentru deciziile prevăzute la alin. (1) lit. b) se menționează în cuprinsul răspunsului dacă hotărârea este definitivă și/sau irevocabilă sau dacă s-a introdus o cale de atac împotriva acesteia, precum și data la care urmează a fi soluționată calea de atac.

(4) În cuprinsul răspunsului cu privire la aspectele prevăzute la alin. (1) lit. b) se menționează și dispozițiile de drept intern în temeiul cărora prestatorul a fost sancționat.

(5) Schimbul de informații care vizează date cu caracter personal se face cu respectarea legislației corespunzătoare.

**Articolul 33. Controlul pe teritoriul Republicii Moldova
în cazul furnizării serviciului într-un alt stat membru
de către un prestator stabilit în Republica Moldova**

(1) Autoritățile competente efectuează, inclusiv în baza solicitărilor primite prin intermediul PL, activități de control sau de punere în executare, potrivit atribuțiilor legale, la sediul unui prestator stabilit în Republica Moldova ori la punctele de activitate aflate pe teritoriul Republicii Moldova.

(2) Autoritățile competente informează autoritatea solicitantă cu privire la rezultatul activităților de control și la măsurile luate, dacă este cazul, prin intermediul PL.

(3) Autoritățile competente nu se abțin să adopte măsuri de control sau de punere în executare pe teritoriul Republicii Moldova pe motiv că serviciul a fost prestat sau a cauzat prejudicii în alt stat membru.

(4) Autoritățile competente asigură controlul prestatorilor stabiliți în Republica Moldova, fără ca aceasta să implice obligația de a efectua verificări și controale la fața locului pe teritoriul statelor membre unde se prestează serviciul. Astfel de verificări și controale se efectuează de către autoritățile competente din statul membru unde operează temporar prestatorul, la cererea autorităților competente.

(5) Organele de control, incidente noțiunii de autoritate competentă din prezenta lege, efectuează controalele de stat în conformitate cu Legea nr. 131/2012 privind controlul de stat.

(6) Autoritățile competente care nu sunt organe de control potrivit Legii nr. 131/2012 privind controlul de stat, în cazurile când acționează în baza solicitării statului membru, efectuează acțiunile menționate la alin. (1) în conformitate cu prevederile legislației speciale.

Articolul 34. Controlul de către Republica Moldova a prestatorului din alt stat membru în cazul furnizării serviciului pe teritoriul Republicii Moldova

(1) Autoritățile competente efectuează controale, potrivit atribuțiilor legale, cu privire la activitatea desfășurată pe teritoriul național de către prestatorii stabiliți în alte state membre, la solicitarea autorităților competente din statele membre de stabilire, și pot decide cu privire la cele mai potrivite măsuri care trebuie luate în fiecare caz în parte, pentru a răspunde solicitărilor primite prin intermediul PL.

(2) Autoritățile competente sunt responsabile de controlul activității prestatorului pe teritoriul lor din punctul de vedere al respectării cerințelor care pot fi impuse în temeiul art. 15 și 16. Astfel, autoritățile competente:

a) adoptă toate măsurile necesare pentru a asigura că prestatorul îndeplinește cerințele legate de accesul la activitatea respectivă și exercitarea acesteia;

b) efectuează verificări, inspecții și investigații necesare pentru controlul serviciului prestat.

(3) Autoritățile competente pot efectua activități de control, potrivit atribuțiilor stabilite de lege, în alte cazuri decât pentru a răspunde unor solicitări primite prin intermediul PL, cu condiția ca acestea să nu fie discriminatorii, să fie proporționale și să nu fie motivate de faptul că prestatorul este stabilit în alt stat membru.

(4) Organele de control, incidente noțiunii de autoritate competentă din prezenta lege, efectuează controalele de stat în conformitate cu Legea nr. 131/2012 privind controlul de stat.

(5) Autoritățile competente care nu sunt organe de control potrivit Legii nr. 131/2012 privind controlul de stat, în cazurile când acționează în baza solicitării statului membru, efectuează acțiunile menționate la alin. (1) în conformitate cu prevederile legislației speciale.

Articolul 35. Consultarea registrelor

Autoritățile competente permit autorităților competente din celelalte state membre consultarea registrelor pe care le posedă sau le dețin și în care sunt înregistrate informații cu privire la prestatorii stabiliți pe teritoriul Republicii Moldova, în aceleași condiții în care este permisă consultarea respectivelor registre de către autoritățile competente din statele membre.

Articolul 36. Solicitarea de intervenție

(1) Autoritatea competentă solicită motivat, prin intermediul PL, intervenția autorităților competente din alte state membre pentru domeniul de activitate respectiv, în vederea obținerii unui răspuns, în oricare dintre următoarele cazuri:

- a) solicitările transmise prin intermediul PL nu au fost acceptate;
- b) solicitările transmise prin intermediul PL au fost acceptate, însă nu a fost primit un răspuns în termenul stabilit;
- c) solicitările transmise prin intermediul PL au fost acceptate, însă răspunsul primit nu este considerat satisfăcător.

(2) În situația în care autoritatea competentă sesizată potrivit alin. (1) nu satisface solicitarea, autoritatea competentă depune o cerere de intervenție către AGE în vederea sesizării în acest sens a autorității corespondente a statului membru.

(3) Dacă nu a fost primit un răspuns satisfăcător, AGE informează Biroul pentru Integrare Europeană cu privire la neîndeplinirea obligațiilor de asistență de către statul membru respectiv, care, la rândul său, informează Comisia Europeană.

Articolul 37. Mecanismul de alertă

(1) În cazul în care o autoritate competentă are cunoștință despre acte (acțiuni/inacțiuni) ori împrejurări grave și precise referitoare la o activitate de servicii care ar putea cauza prejudicii grave sănătății sau siguranței persoanelor ori mediului pe teritoriul Republicii Moldova sau pe teritoriul altor state membre, aceasta informează instantaneu AGE.

(2) AGE analizează propunerea din punctul de vedere al respectării procedurilor și criteriilor pentru alertă și, dacă sunt întrunite toate criteriile, transmite alerta către Comisia Europeană, statul membru de stabilire și către celelalte state membre cu privire la aspectele constatate și la măsurile luate de către autoritățile/entitățile naționale.

Articolul 38. Procedura cazurilor individuale

(1) În cazul în care o autoritate competentă intenționează să adopte o măsură în conformitate cu art. 17, procedura stabilită la alin. (2)–(8) din prezentul articol se aplică fără a aduce atingere procedurilor judiciare, inclusiv procedurilor preliminare și actelor înlăptuite în cadrul unei cercetări penale.

(2) Autoritatea competentă din Republica Moldova solicită autorității competente din statul membru de stabilire să adopte măsuri împotriva prestatorului respectiv, oferind toate informațiile relevante cu privire la serviciul în cauză și la circumstanțele cauzei.

(3) În urma primirii răspunsului de la autoritatea competentă din statul membru de stabilire cu privire la măsurile adoptate ori avute în vedere sau, după caz, motivele pentru care nu a luat nicio măsură, autoritatea competentă din Republica Moldova solicită Biroului pentru Integrare Europeană informarea Comisiei Europene și a statului membru privind intenția de a adopta măsuri împotriva prestatorului respectiv.

(4) Biroul pentru Integrare Europeană verifică temeiul solicitării și, în cazul în care îl aprobă, notifică Comisia Europeană și statul membru de stabilire despre intenția de a adopta măsuri, indicând următoarele:

a) motivele pentru care consideră că măsurile adoptate sau avute în vedere de statul membru de stabilire sunt inadecvate;

b) motivele pentru care consideră că măsurile pe care intenționează să le adopte îndeplinesc cerințele prevăzute la art. 17.

(5) Măsurile nu pot fi adoptate decât după un termen de 15 zile lucrătoare de la data notificării prevăzute la alin. (4).

(6) La solicitarea Comisiei Europene, autoritatea competentă are obligația de a nu adopta măsurile propuse sau de a suspenda de urgență măsurile inițiate în cazul în care se constată că acestea sunt incompatibile cu legislația UE.

(7) Biroul pentru Integrarea Europeană poate refuza transmiterea unei solicitări de derogare dacă nu au fost respectate procedurile sau dacă aceasta nu îndeplinește cumulativ criteriile pentru derogare.

(8) În caz de urgență, o autoritate competentă care intenționează să adopte o măsură poate deroga de la prevederile alin. (2)–(5) și (7). În astfel de cazuri, măsurile se notifică în cel mai scurt termen, prin intermediul Biroului pentru Integrare Europeană, Comisiei Europene și statului membru de stabilire, fiind indicate motivele care justifică urgența.

(9) În cazul în care Biroul pentru Integrarea Europeană primește o comunicare din partea unei autorități competente dintr-un alt stat membru cu privire la intenția acesteia de a lua măsuri împotriva unui prestator stabilit în Republica Moldova care prestează servicii în statul respectiv, o va transmite imediat autorității competente, aceasta având obligația de a analiza cazul respectiv și de a formula poziția sa cu privire la legitimitatea derogării solicitate.

Articolul 39. Dispoziții tranzitorii

(1) Prezenta lege intră în vigoare la data intrării în vigoare a Tratatului de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană, cu excepția alin. (1) al art. 5 și a alin. (2) al prezentului articol, care vor intra în vigoare peste o lună de la data publicării prezentei legi în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

(2) Până la data de 1 ianuarie 2028, în vederea asigurării aplicării prezentei legi:

a) Guvernul va aproba cadrul normativ necesar implementării prevederilor prezentei legi și va întreprinde măsurile necesare pentru punerea în aplicare a acestora;

b) autoritățile competente vor analiza legislația de ramură în baza căreia autorizează prestarea serviciilor aflate în competența lor și vor opera modificările ce se impun.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

SINTEZA

rezultatelor examinării amendamentelor, propunerilor și obiecțiilor la proiectul de lege privind libertatea de stabilire a prestatorilor de servicii și libertatea de a furniza servicii (nr.303 din 16.10.2024), Lectura II

	<i>Prevederile proiectului de lege</i>	<i>Conținutul amendamentului, obiecției sau propunerii</i>	<i>Rezultatele examinării de către autor și Comisia economie, buget și finanțe</i>
	1	2	3
	<p>Prezenta Lege transpune prevederile Directivei 2006/123/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 12 decembrie 2006 privind serviciile în cadrul pieței interne, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. L 376 din 27 decembrie 2006.</p>	<p><u>Directia generală juridică</u></p> <p>1. În ceea ce privește transpunerea Directivei 2006/123/CE, menționăm opinia Centrului de armonizare a legislației expusă în Declarația de compatibilitate nr.31/02-126-8167 din 22 iulie 2024 și menținută în Declarația de compatibilitate nr. 31/02-69-8753 din 2 august 2024, potrivit căreia, cităm: "proiectul național deși transpune literal actul UE, nu asigură transpunerea corespunzătoare a prevederilor Directivei privind serviciile, fapt ce va constitui un impediment în implementarea și punerea în aplicare efectivă a legislației naționale armonizate"; "Tehnica de armonizare utilizată de către autor pentru transpunerea și implementarea dispozițiilor Directivei privind serviciile, nu este suficientă pentru punerea în aplicare și realizarea efectului util al Directivei"; "Astfel, reieșind din contextul național și normele metodologice privind armonizarea, Centrul de armonizare recomandă examinarea opțiunii <i>armonizării treptate</i> la prevederile Directivei privind serviciile, prin planificarea și implementarea atât a activităților de evaluare cerute de</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Reiterăm poziția după cum urmează</p> <p>1.Nu se acceptă. Directiva este un document-cadru care a servit temei juridic pentru armonizarea cadrului juridic național de către statele membre UE, care au avut libertatea de a alege metoda de implementare în perioada stabilită de Directivă (2006-2009). Art. 288 TFUE prevede în acest sens că "Directiva este obligatorie pentru fiecare stat membru destinat cu privire la rezultatul care trebuie atins, lăsând autorităților naționale competența în ceea ce privește forma și mijloacele". Menționăm că doar 2 state UE nu au adoptat legi orizontale (Germania și Franța, conform https://single-market-economy.ec.europa.eu/single-market/services/directive/implementation_en). Prin urmare, toate alegațiile privind modalitatea la care a recurs unul sau alt stat membru în procesul de implementare a Directivei comportă un anumit interes din perspectiva cognitivă, dar nu este aplicabil direct statelor candidate. Modul de transpunere în statele membre UE este descris în manualul Armonizarea legislației ca element cheie pentru succesul procesului de integrare la Capitolul I. Modul de transpunere pentru Republica Moldova este descris la Capitolul III în special pct. 3.1.2 care prevede expres principalele 3</p>

Directiva privind serviciile, cât și a măsurilor normative, administrative, instituționale etc”:

De asemenea, reiteram observația din avizele Ministerului Justiției nr. 04/1-6668 din 16.07.2024 și nr. 04/1-7726 din 15.08.2024, prin care s-a atras atenția că ”prevederile UE necesită a fi transpuse într-o manieră care ar corespunde sistemului juridic național, păstrând esența, semnificația și scopul prevederilor UE. Aceasta modalitate, denumită tehnica transpunerii cu reformulare, permite preluarea din actul UE a acelor elemente structurale care sunt relevante pentru transpunere și pentru realizarea direcțiilor de acțiuni prevăzute de actul UE, în special, în cazul directivelor, care cer anumite acțiuni pozitive de la statele membre UE. În acest mod, actul normativ național poate fi definit ca având un anumit nivel de discreție în raport cu obiectivul stabilit de actul UE, în acord cu tradiția juridică națională, cadrul instituțional și terminologia consacrată”. ”Fiecare act UE trebuie plasat într-un anumit context național și instituțional, iar în cazul în care acest lucru nu este realizat, implementarea legislației UE copiate devine dificilă și chiar imposibilă”.

1. Referitor la clauza de armonizare, în scopul corespunderii regulilor de

etape ale procesului de armonizare legislativă: 1- adoptarea actului normativ, 2- implementarea, 3 - aplicarea. Considerând pct. 4.7 din Manual care reliefează că ”Reglementările care stabilesc drepturi și obligații, noi instituții/autorități publice și sancțiuni nu pot fi adoptate prin acte normative subordonate legii”, s-a decis elaborarea unui proiect de lege. Menționăm că și Directiva, și proiectul vizează diferiți subiecți fără a fi expuși exhaustiv, aceștia urmând să se aprecieze privind incidența normelor juridice respective. Subiecți pot fi atât autorități publice, inclusiv cele care nu sunt subordonate Guvernului, cât și cele private, dar și autoritățile publice locale, care se bucură de o autonomie largă. Considerând alin. (1) al art. 14 din Legea nr. 100/2017 care prevede -”Hotărârea Guvernului este un act care se adoptă de către Guvern pentru organizarea executării legilor” nu vedem posibilă asumarea transpunerii printr-un act normativ subordonat legii, dar nici asigurarea unui proces de evaluare și revizuire a prevederilor potențialilor subiecți vizați de Directivă, fapt care va prejudicia atingerea scopului proiectului de lege și a procesului de aderare europeană a Republicii Moldova.

Suplimentar, în Raportul privind progresul de țară în procesul de aderare la UE este menționat că Republica Moldova a înregistrat progrese limitate în domeniul stabilirii și libertății de a furniza servicii. În Raportul menționat se recomandă ca Republica Moldova să alinieze legislația națională la cerințele Directivei 123/2006 cu privire la servicii. Dat fiind faptul că Directiva este una orizontală, cu impact asupra multor domenii, tergiversarea implementării acestei Recomandări va avea impact negativ asupra întreg procesului de aderare.

Se acceptă

		<p>transpunere a legislației Republicii Moldova cu legislația UE stabilite în Hotărârea Guvernului nr.1171/2018, este necesar a fi specificat identificatorul unic atribuit Directivei 2006/123/CE - CELEX: 32006L0123.</p>	
	<p>Articolul 1. Obiectul reglementării</p> <p>(1) Prezenta lege reglementează cadrul general al exercitării libertății de stabilire a prestatorilor de servicii și libertatea de a furniza servicii, menținând un nivel ridicat al calității serviciilor.</p> <p>(4) Prezenta lege nu se aplică raporturilor juridice stabilite de legislația națională privind definirea, organizarea și funcționarea serviciilor economice de interes general, relațiile de muncă, sănătatea și securitatea la locul de muncă, securitatea socială, protecția și promovarea libertății culturale sau lingvistice, pluralismul mijloacelor de comunicare în masă, precum și exercitarea drepturilor fundamentale, în conformitate cu legislația.</p>	<p><u>Dirrecția generală juridică</u></p> <p>2. La art.1:</p> <p>- cuvintele „cadrul general” din alin.(1) nu este specifică limbajului juridic, de aceea propunem a fi substituită cu sintagma „cadrul normativ general”. De asemenea, se va reexamina obiectul reglementării, în corelare cu art.1 alin.(1) din Directiva 2006/123/CE, care prevede că „Prezenta directivă stabilește dispoziții generale pentru <i>facilitarea</i> exercitării libertății de stabilire pentru prestatorii de servicii...”;</p> <p>- la alin.(4), sintagma „serviciilor economice de interes general” se va substitui cu termenul „serviciilor de interes economic general”, precum este stabilită la alin.(2) al acestui articol, art.16 lit.a) din proiect;</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p>

<p>Articolul 2. Domeniul de aplicare</p> <p>(1) Prezenta lege se aplică atât serviciilor furnizate într-un alt stat membru de către prestatorii stabiliți în Republica Moldova, cât și serviciilor furnizate transfrontalier în Republica Moldova de către prestatorii stabiliți într-un alt stat membru.</p> <p>(2) Prezenta lege nu se aplică pentru următoarele activități:</p> <p>a) serviciile neeconomice de interes general;</p> <p>b) serviciile financiare, cum ar fi serviciile bancare, de credit, asigurări și reasigurări, pensii ocupaționale și personale, valori mobiliare, fonduri de investiții, plăți și consultanță pentru investiții, inclusiv serviciile instituțiilor de credit și a firmelor de investiții;</p> <p>g) servicii audiovizuale, inclusiv serviciile cinematografice, indiferent de modul lor de producție, de distribuție și de transmisie, precum și serviciile de radiodifuziune;</p> <p>i) activitățile care sunt asociate exercitării funcțiilor autorității publice;</p>	<p>Directia generală juridică</p> <p>3. La art.2:</p> <p>- la alin.(2) lit.b), termenul „firmelor de investiții” se va substitui cu termenul „societate de investiții” utilizat și definit în Legea nr.171/2012 privind piața de capital;</p> <p>-</p> <p>-</p> <p>- la alin.(2) lit.g), cuvintele „serviciilor audiovizuale” se va substitui cu sintagma „serviciilor media audiovizuale”, fiind în corespundere cu terminologia utilizată în legislația națională, și anume, cu noțiunea definită la art.1 din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova;</p> <p>- la lit.i), se va reexamina sintagma „autorități publice” în coroborare cu noțiunea „entități publice” definită la art.3 din Legea integrității nr.82/2017 sub incidența căreia cad un număr mai mare de subiecți;</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă parțial</p> <p>Legea integrității nr.82/2017 în noțiunea de entitate acoperă un număr de subiecți prea larg, exercitarea de către unii din aceștea a unor atribuții asociate funcțiilor de autoritate publică ar fi una foarte dificilă.</p> <p>Dat fiind că Legea de transpunere va fi efectiv aplicabilă de la momentul aderării RM la UE, ce va implica aplicarea directă a TFUE, iar interpretarea normelor va implica inclusiv analiza jurisprudenței CJUE, vedem oportună utilizarea modului de expunere din art. 51 al TFUE.</p>
---	--	---

<p>j) serviciile sociale cu privire la locuințele sociale, serviciile privind îngrijirea copiilor și ajutorul acordat familiilor sau persoanelor care beneficiază de ajutor social și alte prestații sociale care sunt prestate de către stat, de către prestatori mandatați de stat sau de organizații de caritate, recunoscute în baza legislației;</p>	<p>- cuprinsul lit.j) necesită a fi reformulat prin utilizarea definițiilor corespunzătoare din Legea nr.123/2010 cu privire la serviciile sociale, care nu reglementează servicii sociale <i>cu privire la locuințele sociale</i>, precum și <i>prestatori mandatați de stat sau de organizații de caritate</i> (a se vedea art.7 din Legea nr.123/2010 - Prestatori de servicii sociale). Totodată, remarcăm că textul „ și alte prestații sociale care sunt prestate de către stat” în esență include toate serviciile sociale prestate de stat, astfel decade necesitatea enumerării serviciilor specificate. De asemenea la lit.j), se va exclude textul „ recunoscute în baza legislației”, ca fiind de prisos.</p>	<p>Propinem următoarea redacție: ”activitățile care sunt asociate, chiar și cu titlu ocazional, exercitării autorității publice”.</p> <p>Se acceptă Se propune următoarea redacție - ”j) serviciile sociale, ajutorul social și activitatea filantropică și de sponsorizare;”.</p>
<p>Articolul 3. Interacțiunea cu legislația specială (1) În cazul în care dispozițiile prezentei legi contravin dispozițiilor unui act normativ național care a transpus o directivă europeană sau a creat cadrul juridic necesar aplicării directe a unui regulament european și care reglementează aspecte specifice ale accesului la o activitate de servicii ori la exercitarea acesteia în sectoare specifice sau pentru profesii specifice, în conformitate cu actul normativ al UE transpus, dispozițiile</p>	<p><u>Direcția generală juridică</u> Lă art.3, alin.(1) prevede că în cazul în care dispozițiile prezentei legi contravin dispozițiilor unui act normativ național care a transpus o directivă europeană și care reglementează aspecte specifice ale accesului la o activitate de servicii ori la exercitarea acesteia în sectoare specifice sau pentru profesii specifice, în conformitate cu actul normativ al UE transpus, <i>dispozițiile actului normativ special prevalează</i>. Atragem atenția că, potrivit art.5 alin.(3) din Legea nr.100/2017, în caz de divergență între o normă generală și o normă specială,</p>	<p>Se acceptă Atît proiectul de lege cît și Legea nr.100/2017 sunt legi organice. Proiectul de lege stabilește norme cu caracter special pentru un obiect și subiecți distinși care vor avea și o dată mai recentă de adoptare, prin urmare acolo unde va fi incidentă se va aplica o nouă ordine juridică deși aparent normele din proiect pot fi considerate concurente prevederilor Legii nr.100/2017. Art. 3 din Directivă stabilește prioritate a unui <i>alt act comunitar</i> față de prevederile acesteia. Dat fiind un proiect de armonizare la acquis-ul UE, care va produce efecte juridice directe din momentul aderării RM la UE el trebuie coroborat preponderent cu acquis-ul UE, iar prevederile naționale care contravin</p>

<p>actului normativ special prevalează. Acestea includ:</p> <p>a) detașarea lucrătorilor în cadrul prestării de servicii transnaționale;</p> <p>b) coordonarea sistemelor de securitate socială;</p> <p>c) recunoașterea calificărilor profesionale.</p>	<p>care se conțin în acte normative de același nivel, se aplică norma specială. În acest sens, observăm că prevederile proiectului de lege contravin prevederilor naționale, deoarece în conformitate cu art.6 din Legea nr.100/2017, acte normative sunt: Constituția Republicii Moldova; legile și hotărârile Parlamentului; decretele Președintelui Republicii Moldova; hotărârile și ordonanțele Guvernului; actele normative ale autorităților administrației publice centrale de specialitate; actele normative ale autorităților publice autonome; actele normative ale autorităților unităților teritoriale autonome cu statut juridic special; actele normative ale autorităților administrației publice locale. Astfel, pot prevala actul normativ general doar actele normative speciale de același nivel, dar nu toate actele normative enumerate la art.6 din Legea nr.100/2017.</p>	<p>ordinii juridice la nivel UE vor fi supuse reevaluării, sau vor deveni caduce sau desuete.</p> <p>Menționăm că transpunerea unor directive UE nu s-a făcut de fiecare dată prin lege. Prin urmare, în cazul în care o directivă sau alt act comunitar incidente alin. (1) al art. 3 din Directivă au fost traspuse prin hotărâre de Guvern sau alt act normativ, aceasta nu va servi ca temei de nerespectare a ordinii juridice instituite prin Directiva 2006/123.</p>
<p>Articolul 4. Definiții În sensul prezentei legi, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:</p> <p>a) <i>autoritate competentă</i> – orice entitate sau autoritate publică cu rol de control (organ de control) ori de reglementare în ceea ce privește activitățile de servicii, precum și asociațiile profesionale sau alte entități profesionale care reglementează în mod colectiv accesul la activitățile de servicii sau exercitarea acestora;</p>	<p>Directia generală juridică</p> <p>4. La art.4:</p> <p>- potrivit tehnicii legislative, noțiunile se expun în ordine alfabetică, fără a fi necesară enumerarea cu litere;</p> <p>- noțiunea „autoritate competentă” necesită a fi revizuită sub aspect conceptual, prin identificarea expresă a subiecților care cad sub incidența acesteia. Potrivit noțiunii expuse în proiect, în calitate de autoritate competentă pot fi și asociațiile profesionale sau alte entități profesionale care în exercitarea competenței de reglementare, creează cadrul legal pentru accesul la activitățile de prestări servicii ori exercitarea acestora. Referitor la acest subiect,</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p> <p>Se propune următoarea redacție, ” <i>autoritate competentă</i> – orice entitate sau autoritate publică cu rol de control (organ de control) ori de reglementare în ceea ce privește activitățile de servicii, precum și asociațiile profesionale sau alte entități profesionale care reglementează în mod colectiv accesul la activitățile de servicii sau exercitarea acestora;”</p>

<p>f) <i>organizație caritabilă</i> – organizație constituită în condițiile legii, care desfășoară activități neremunerate, constând în acordarea de ajutor persoanelor aflate în nevoie în mod permanent sau temporar;</p> <p>l) <i>stabilire</i> – exercitarea efectivă de către prestator, pe o perioadă nedeterminată, a unei activități economice cu caracter independent, având un sediu stabil, fără ca acesta să fie în mod necesar un sediu statutar;</p> <p>m) <i>stat membru</i> – stat membru al Uniunii Europene sau stat al Spațiului Economic European;</p>	<p>menționăm că exigențele ce se referă la regimul juridic aplicabil persoanelor juridice stabilite în Codul civil, nu identifică asociațiile profesionale sau entitățile profesionale. Mai mult ca atât, nu este clar textul „creează cadrul legal”. În cazul în care se are în vedere adoptarea/aprobarea cadrului legal, remarcăm că asociațiile profesionale sau alte entități profesionale nu au astfel de atribuții. Pentru motivele expuse, sugerăm revizuirea noțiunii vizate;</p> <p>- noțiunea „organizație caritabilă” nu este specifică și nu corespunde terminologiei utilizate în legislația națională. În acest sens, aceasta se va revizui în coroborare cu prevederile Legii nr.1420/2002. cu privire la filantropie și sponsorizare, care reglementează domeniul dat;</p> <p>- noțiunea „stabilire” nu corespunde definiției acesteia, expusă în Directiva 2006/123/CE, care prevede că „stabilire” înseamnă exercitarea efectivă de către prestator a unei activități economice ... cu ajutorul unei <i>infrastructuri stabile</i> de unde activitatea de prestare de servicii este asigurată în mod efectiv”, iar proiectul de lege face referire la „sediul stabil”. Pct.(37) din preambulul Directivei, stabilește că <i>locul de stabilire</i> al unui prestator ar trebui să fie determinat în conformitate cu jurisprudența Curții de Justiție, potrivit căreia conceptul de stabilire implică <i>exercitarea efectivă a unei activități economice printr-o instalare stabilă</i> și pe o perioadă nedeterminată. În acest sens, atragem atenția asupra faptului că noțiunea „stabilire” din proiectul de lege, conține prevederi diferite de cele ale</p>	<p>Se acceptă Urmare modificării literei j) de la alin. (2) al art. 2, noțiunea poate fi exclusă.</p> <p>Se acceptă Se propune următoarea redacție: ”<i>stabilire</i> - exercitarea efectivă de către prestator a unei activități economice independente, pentru o perioadă nedeterminată și cu ajutorul unei infrastructuri stabile de unde activitatea de prestare de servicii este asigurată în mod efectiv”.</p>
--	---	--

<p>o) <i>stat membru în care se prestează serviciul</i> – statul membru în care serviciul este oferit de către un prestator stabilit într-un alt stat membru.</p>	<p>Directivei UE, motiv pentru care urmează a fi revăzut cuprinsul noțiunii, pentru a exclude discrepanțele între respectivele prevederi;</p> <p>- în ceea ce privește noțiunea „stat membru în care se prestează serviciul” menționăm că, aceasta nu este utilizată în cuprinsul proiectului de lege, din care motiv sugerăm excluderea acesteia din art.4.</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Considerăm relevant din perspectiva interpretării corecte a prevederilor din proiect dar și a regimului juridic instituit de Directivă. A se vedea alin. (4) al art.33 din proiect.</p>
<p>Articolul 5. Simplificarea procedurilor</p> <p>(1) Autoritățile competente examinează procedurile și formalitățile aplicabile accesului la o activitate de servicii și exercitării acesteia, iar, în cazul în care acestea nu sunt suficient de simple, realizează simplificarea lor.</p> <p>(2) Formularele armonizate la nivelul UE în acest domeniu, elaborate de Comisia Europeană, sunt echivalente cu certificatele, atestările și orice alte documente solicitate unui prestator, în condițiile prezentei legi.</p> <p>(3) În cazul în care o autoritate competentă solicită ca prestatorul ori beneficiarul să prezinte un certificat, o atestare sau un alt document pentru a dovedi că o anumită cerință a fost îndeplinită, aceasta acceptă orice document dintr-un stat membru întocmit într-un scop echivalent sau din care reiese clar că cerința respectivă este îndeplinită.</p>	<p><u>Directia generală juridică</u></p> <p>5. La art.5:</p> <p>- alin.(1) prevede că autoritățile competente examinează procedurile și formalitățile aplicabile accesului la o activitate de servicii și exercitării acesteia, iar, în cazul în care acestea nu sunt suficient de simple, <i>realizează simplificarea lor</i>. În conformitate cu art.4 sub incidența noțiunii de autoritate competentă sunt și asociațiile profesionale sau alte entități profesionale. În acest context, nu este clară, și nici proiectul de lege nu reglementează modalitatea de simplificare a procedurilor și formalităților aplicabile accesului la o activitate de servicii și exercitării acesteia de către autoritățile competente, precum și de asociațiile profesionale. Considerăm că, alin.(1) necesită a fi completat cu o concretizare care ar face trimitere la <i>completarea unor formulare tipice sau la prezentarea unor documente ce atestă că o anumită cerință este îndeplinită;</i></p>	<p>Se acceptă parțial</p> <p>Cuvintele „realizează simplificarea lor” se vor substitui cu ”le simplifică” pentru o corespundere cu textul din Directivă.</p> <p>Totodată menționăm că autoritățile competente ca ordinele profesionale si asociatiile profesionale sau alte organisme profesionale conform noțiunii de autoritate competentă pot, în exercitarea autonomiei lor juridice, <u>reglementa în mod colectiv</u> accesul la activitățile de servicii sau exercitarea acestora, urmînd astfel să-și reevalueze reglementările din perspectiva interdicțiilor și cerințelor față de acestea prevăzute de Directivă, la fel ca orice autoritate publică, inclusiv urmare eventualei modificări ulterioare a cadrelor normative de reglementare a activității acestor asociații.</p>

<p>Autoritățile competente nu pot solicita prezentarea unui document emis într-un stat membru în original, în copie certificată pentru conformitate sau traducere certificată, cu excepția cazurilor prevăzute de alte acte normative care transpun acte UE ori creează cadrul pentru aplicarea directă a regulamentelor sau a cazurilor în care o astfel de cerință este justificată printr-un motiv imperativ de interes general. Autoritățile competente pot solicita prezentarea, în limba română, a unor traduceri necertificate ale unor documente.</p>	<p>- la alin.(3), cuvintele „copie certificată” se vor revizui în corelare cu prevederile art.46 din Legea nr.246/2018 privind procedura notarială, care reglementează procedura de legalizare a copiilor de pe documente și a extraselor din ele.</p>	<p>Nu se acceptă. Proba certificării se referă la interdicția de solicitare a unui act certificat din alt stat UE unde procedura notarială națională nu va fi aplicabilă. În ceea ce privește forma dovezii necesare, articolul 5 alineatul (3) din Directiva privind serviciile presupune că statele membre pot solicita ca documentele să fie prezentate în original ori în copie certificată sau să fie însoțite de o traducere autorizată, numai dacă acest lucru (i) este justificat printr-un motiv imperativ de interes general sau (ii) <u>prevăzut de dreptul UE</u>.</p>
<p>Articolul 6. Ghișeul Unic Electronic (1) Se înființează Ghișeul Unic Electronic (denumit în continuare GUE), care va servi în calitate de punct unic de contact electronic pentru prestatori. (2) GUE asigură pentru prestatori posibilitatea îndeplinirii cu ușurință, de la distanță și prin mijloace electronice, a următoarelor proceduri și formalități: a) ansamblul procedurilor și formalităților necesare pentru accesul la activitățile de servicii ale acestora, în special declarațiile, notificările sau cererile necesare pentru obținerea autorizării de la autoritățile competente, inclusiv cererile de înscriere într-un registru, într-un rol sau</p>	<p><u>Directia generală juridică</u> 1. La art.6 alin.(2), observăm o dublare la lit.a) și b) în privința „cererilor de autorizare”. În scopul evitării unei repetări se va revizui conținutul lit.a) în acest sens. Concomitent, pentru claritate și întru evitarea unei interpretări eronate, obiectăm asupra cuvintelor „<i>într-un rol</i>”, conținute în lit.a). În cazul menținerii acestora în norma vizată, este necesar a fi definită noțiunea de „rol” în sensul utilizat în lit.a), dar și în art.7 alin.(4).</p>	<p>Nu se acceptă. Este pastrată formularea normelor din Directivă. Formulările au fost coordonate cu AGE, ele derivî din limbajul profesional legat de SI.</p>

<p>într-o baza de date ori sau într-o entitate sau într-o asociație profesională; b) orice cereri de autorizare necesare pentru exercitarea activităților de servicii.</p>		
<p>Articolul 7. Dreptul la informare (2) Prin intermediul GUE se asigură prestatorilor și beneficiarilor, la cerere, asistență din partea autorităților competente, constând în informații asupra modului în care sunt aplicate cerințele menționate la alin. (1) lit. a). Obligația autorităților competente de a oferi asistență nu implică acordarea consilierii juridice în cazuri individuale, ci vizează doar furnizarea informațiilor generale asupra modului în care cerințele sunt interpretate sau aplicate. (4) Autoritățile competente răspund pentru conținutul informațiilor și al documentelor colectate, transmise și procesate prin intermediul GUE, în limita rolului atribuit de GUE.</p>	<p><u>Directia generală juridică</u> 1. La art.7: - considerăm oportun a se examina necesitatea completării alin.(2) cu prevederi referitoare la includerea informațiilor de la alin.(1) lit.a) într-un ghid simplu explicativ, după cum este stabilit la art.7 alin.(2) din Directiva UE; - la alin.(4), se va concretiza tipul răspunderii pentru conținutul informațiilor și al documentelor colectate.</p>	<p>Se acceptă Se propune suplینirea textului după textul "la alin. (1) lit. a)" cu cuvintele "Dupa caz, această consiliere include un ghid simplu explicativ". Se acceptă parțial În vederea evitării interpretării eronate a termenului de răspunde pentru situația respectivă, or, nu se presupune ca autoritatea să poarte răspundere, pecuniară spre exemplu, ci să fie responsabilă pentru efectuarea anumitor acțiuni, propunem substituirea cuvântului "răspund" cu "sunt responsabile"</p>

<p>Articolul 9. Condiții de acordare a autorizației</p> <p>(8) Orice decizie a autorităților competente, cu excepția celei de acordare a autorizației, inclusiv refuzul sau retragerea unei autorizații, trebuie motivată corespunzător și poate fi atacată inclusiv în fața instanțelor judecătorești.</p>	<p><u>Directia generală juridică</u></p> <p>La art.9, alin.(8) este transpus într-o formă eronată care duce în eroare referitor la deciziile autorităților competente care pot fi atacate. Astfel potrivit art.10 alin.(6) din Directiva UE, orice decizie a autorităților competente, inclusiv refuzul sau retragerea unei autorizații, trebuie să fie motivată corespunzător și să poată face obiectul unei căi de atac în instanțele judecătorești sau alte instanțe de atac, cu excepția cazului acordării unei autorizații. Iar, din conținutul propus în proiectul național reiese că, orice decizie a autorităților competente, trebuie motivată corespunzător și poate fi atacată inclusiv în fața instanțelor judecătorești cu excepția celei de acordare a autorizației, inclusiv refuzul sau retragerea unei autorizații. În temeiul celor enunțate, urmează a fi revizuit alin.(8) în scopul transpunerii directe a prevederilor UE.</p>	<p>Se acceptă parțial</p> <p>Sensul normei este că orice decizie inclusiv refuzul sau retragerea trebuie motivate și pot face obiect al unei căi de atac. Făcându-se o excepție expresă pentru decizia de acordare. Menționăm că pot fi mai multe tipuri de decizii pe lângă eliberare/acordare, refuz sau retragere. Procedurile speciale pot prevedea decizii de suspendare, prelungirea termenului de examinare, etc. care pot fi în defavoarea solicitantului și respectiv urmează a fi motivate și supuse căilor de atac.</p> <p>Totodată, în vederea evitării unei potențiale interpretări ambigue propunem următoarea redacție:</p> <p>”Orice decizie a autorităților competente, inclusiv refuzul sau retragerea unei autorizații, trebuie motivată corespunzător și poate fi atacată în fața instanțelor judecătorești sau supusă altor căi de atac prevăzute de legislație. Decizia de acordare a autorizației nu trebuie motivată”.</p>
<p>Articolul 12. Proceduri de autorizare</p> <p>(1) Procedurile și formalitățile de autorizare trebuie să fie clare și ușor accesibile, să fie făcute publice în avans și să ofere solicitanților garanția că cererea lor este procesată în mod obiectiv și imparțial.</p> <p>(2) Cererea solicitantului este procesată în cel mai scurt termen, dar nu mai mult de 30 de zile de la data depunerii documentației complete. Termenul poate fi prelungit o singură dată de către autoritatea competentă,</p>	<p><u>Directia generală juridică</u></p> <p>La art.12:</p> <p>- alin.(2), prevederile referitoare la <i>procesarea cererii solicitantului</i> într-un termen nu mai mare de 30 de zile, necesită a fi reexamineate sub aspectul concretizării că termenul dat este indicat pentru eliberarea autorizației. Această obiecție este argumentată și prin prevederile care se conțin în cuprinsul alin.(2) și anume că <i>prelungirea termenului de autorizare</i> trebuie motivată. În acest sens, se va vedea art.6 alin.(1) și (2) din Legea nr.160/2011 privind reglementarea</p>	<p>Se acceptă parțial</p> <p>Art.6 alin.(1) și (2) din Legea nr.160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător se referă la situațiile de eliberare a actului permisiv. Totodată în același termen de 10 zile se încadrează și refuzul, reieșind din prevederile alin. (3) al art. 6/1 și alin. (1) al art. 6/2 din legea citată.</p> <p>Termenul de <i>procesare</i>, la fel ca și cel de <i>autorizare</i>, în opinia autorului cuprind orice situație de comincare cu solicitantul, emitere, refuz, informare privind prelungirea sau altele. Menționarea doar a</p>

<p>pentru o perioadă de maximum 15 zile. Valabilitatea documentelor depuse inițial nu este afectată de prelungirea dispusă de autoritatea competentă. Prelungirea termenului de autorizare, precum și durata acestei prelungiri trebuie motivate în mod corespunzător, inclusiv prin motive justificate de complexitatea obiectului procedurii și notificate solicitantului înainte de expirarea termenului inițial.</p> <p>(3) Autorizația se consideră acordată în situația în care autoritățile competente nu au răspuns în termenul prevăzut la alin. (2). Legislația specială sectorială poate stabili un regim de autorizare diferit în cazul în care acest lucru este justificat de motive imperative de interes general, inclusiv un interes legitim al unei terțe părți.</p>	<p>prin autorizare a activității de întreprinzător care stabilește procedura eliberării actului permisiv;</p> <p>- la alin.(3), sugerăm reformularea din punct de vedere redacțional a primei propoziții. Drept exemplu, poate servi redacția alin.(1) al art.6² din Legea nr.160/2011: „După expirarea termenului prevăzut de lege pentru emiterea actului permisiv și în lipsa unui refuz scris privind eliberarea acestuia din partea autorității emitente, actul permisiv solicitat se consideră acordat prin aprobare tacită”.</p>	<p>eliberării ar îngusta sensul normei stabilite de Directivă.</p> <p>Directiva utilizează termeni ca ”Procedurile și formalitățile de autorizare”, respectiv propunem următoarea redacție a primei propoziții din alin. (2) ”Procedurile și formalitățile de autorizare se finalizează în cel mai scurt termen, dar nu mai mult de 30 de zile de la data depunerii documentației complete.”</p> <p>Nu se acceptă</p> <p>O redacție similară cu o normă juridică din alt act permisiv ar crea norme concurente impunându-se o referință expresă la aceasta. Mai mult aprobarea tacită în conformitate cu Legea nr.160/2011 presupune o procedură complexă și destul de dificilă, fiind rar utilizată, aproape caducă. Norma prevăzută în proiect, corespunzătoare Directivei nu presupune o procedură suplimentară deci o aprobare tacită instantanee.</p> <p>Menționăm că urmare adoptării proiectului de lege, conform planurilor MDED, Legea nr.160/2011 va fi supusă reevaluării în temeiul acestuia.</p>
<p>Articolul 14. Cerințe supuse evaluării</p> <p>(1) Autoritățile naționale competente pot condiționa accesul la o activitate de servicii sau la exercitarea acesteia de oricare dintre următoarele cerințe:</p> <p>a) restricții cantitative sub forma limitărilor, stabilite în funcție de populație, sau restricții teritoriale care constau în stabilirea unei distanțe geografice minime între prestatori;</p>	<p><u>Directia generală juridică</u></p> <p>La art.14 alin.(1), se vor reevalua cerințele stabilite la lit. e) și f), deoarece acestea nu sunt relevante pentru Republica Moldova. Legislația națională nu conține prevederi care să condiționeze accesul la o activitate de servicii prin interdicția de a avea mai mult de un loc de stabilire pe teritoriul național și cerințe care stabilesc un număr minim de salariați.</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Normele din proiect reglementează pentru viitor inclusiv situații potențiale, iar legiuitorul va trebui să considere normele respective la elaborarea actelor normative, or, orice norme juridice aferente regimurilor de autorizare vor trebui notificate Comisiei Europene.</p>

<p>b) obligația unui prestator de a se constitui sub o anumită formă juridică de organizare;</p> <p>c) cerințe referitoare la deținerea unui capital social minim;</p> <p>d) cerințe care rezervă accesul la anumite activități de servicii anumitor prestatori, în temeiul specificului activității, altele decât cerințele referitoare la profesiile reglementate;</p> <p>e) interdicția de a avea mai mult de un loc de stabilire pe teritoriul național;</p> <p>f) cerințe care stabilesc un număr minim de salariați;</p> <p>g) tarife obligatorii minime și/sau maxime pe care trebuie să le respecte prestatorul;</p> <p>h) obligația prestatorului de a oferi alte servicii împreună cu serviciul său.</p>		
<p>Articolul 15. Libertatea de a presta servicii</p> <p>(1) Prestatorii stabiliți într-un alt stat membru au dreptul de a furniza servicii în Republica Moldova.</p> <p>(2) Accesul la furnizarea unui serviciu sau exercitarea acestuia pe teritoriul Republicii Moldova în sensul prezentei legi poate fi condiționată de îndeplinirea unor cerințe, doar dacă acestea respectă cumulativ următoarele principii:</p> <p>a) principiul nediscriminării: cerințele nu trebuie să fie, direct ori</p>	<p><u>Directia generală juridică</u></p> <p>La art.15 alin.(2), principiile descrise constituie o repetare a alin.(2) din art.14, de aceea, în scopul evitării unor reproduceri se va face trimitere la prevederile vizate.</p>	<p>Nu se acceptă Modul de expunere a principiilor este unul similar dar cu diferențe de formulări și termeni. Nu vedem oportună deraierea de la textul directivei.</p>

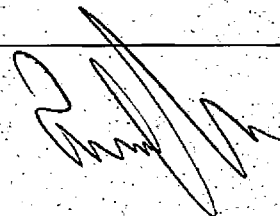
<p>indirect, discriminatorii în ceea ce privește cetățenia sau, pentru persoanele juridice, în ceea ce privește statul membru în care acestea sunt stabilite;</p> <p>b) principiul necesității: cerințele trebuie să fie justificate pe baza unor rațiuni de ordine publică, siguranță publică, sănătate publică sau protecția mediului;</p> <p>c) principiul proporționalității: cerințele trebuie să fie adecvate pentru a garanta realizarea obiectivelor, fără a depăși ceea ce este necesar pentru realizarea acestora.</p>		
<p>Articolul 16. Derogări suplimentare de la libertatea de a presta servicii</p> <p>Prevederile art. 15 alin. (2) și (3) nu se aplică:</p> <p>a) serviciilor de interes economic general, printre care: în sectorul poștal, în sectorul energiei electrice, în sectorul gazelor naturale, serviciilor de distribuție și alimentare cu apă și serviciilor de canalizare și tratare a apelor uzate sau reziduale, serviciilor de tratare a deșeurilor, în sectorul energiei termice, serviciilor de salubritate, serviciilor de iluminat public, serviciilor publice de administrare a domeniului public;</p> <p>j) în ceea ce privește transportul deșeurilor;</p>	<p><u>Directia generală juridică</u></p> <p>La art.16:</p> <p>- lit.a), derogările stabilite referitor la serviciile de interes economic general în <i>sectorul energiei termice, serviciilor de salubritate, serviciilor de iluminat public, serviciilor publice de administrare a domeniului public</i> depășesc derogările stabilite la art.17 din Directiva UE. Însă, Nota de fundamentare nu conține argumente în acest sens;</p> <p>- considerăm că lit.j) se încadrează în conținutul lit.a), de aceea sugerăm a se reexamina locul amplasării acesteia;</p>	<p>Se exceptă</p> <p>Propunem excluderea cuvintelor ” în sectorul energiei termice, serviciilor de salubritate, serviciilor de iluminat public, serviciilor publice de administrare a domeniului public”.</p> <p>Nu se acceptă</p> <p>Tratarea este un domeniu separat de transportul deșeurilor reglementat prin Regulamentul (CE) nr. 1013/2006 privind transferurile de deșeuri.</p>

<p>k) drepturilor de autor și drepturilor conexe;</p>	<p>- la lit.k), se va analiza oportunitatea completării acesteia cu prevederi referitoare la protecția juridică a topografiilor produselor din materiale semiconductoare, a bazelor de date și a drepturilor de proprietate industrială, astfel cum este stipulat la pct.11 din art.17 al Directivei UE.</p>	<p>Se acceptă Se propune următoarea redacție k) drepturilor de autor și drepturilor conexe, drepturilor reglementate privind protecția juridică a topografiilor produselor din materiale semiconductoare, drepturilor privind protecția juridică a bazelor de date, precum și drepturilor de proprietate industrială;</p>
<p>Articolul 21. Informații cu privire la prestatori și la serviciile acestora (1) Prestatorii nu pot presta servicii în temeiul prezentei legi dacă nu pun la dispoziția beneficiarului următoarele informații: (6) Prezentul articol nu aduce atingere altor dispoziții legale prin care sunt reglementate cerințele de informare.</p>	<p><u>Directia generală juridică</u> La art.21 alin.(6), se va concretiza textul „dispozițiilor legale prin care sunt reglementate cerințele de informare”, deoarece nu—este suficient de clar dacă se face trimitere la legislația privind accesul la informațiile de interes public sau la legislația privind protecția datelor cu caracter personal.</p>	<p>Nu se acceptă Legislația națională poate prevedea cerințe suplimentare, greu de stabilit exhaustiv cu această ocazie, precum ar fi multiple informații obligatorii prevăzute de Legea nr. 105/2003 privind protecția consumatorilor.</p>
<p>Articolul 25. Politica de calitate a serviciilor (2) Asociațiile competente, pe domeniile lor de competență, trebuie să facă ușor accesibile, inclusiv prin publicarea pe pagini web oficiale, informațiile cu privire la semnificația anumitor etichete, precum și criteriile de aplicare a etichetelor și a altor mărci ale calității referitoare la servicii. (4) Autoritățile competente iau măsuri pentru: e) încurajarea elaborării, la nivelul UE, în special de către</p>	<p><u>Directia generală juridică</u> La art.25: - alin.(2), pentru claritatea stilului normativ, sugerăm a se defini termenul de „asociații competente”; - la alin.(4) lit.e), nu este clar sensul și intenția utilizării cuvintelor „la nivelul UE”</p>	<p>Se acceptă Cuvântul ”Asociațiile” se va substitui cu cuvântul ”Autoritățile”.</p>

<p>asociațiile și entitățile profesionale, a unor coduri de conduită care să faciliteze prestarea de servicii sau stabilirea unui prestator într-un alt stat membru, în conformitate cu legislația UE; aceste coduri de conduită sunt accesibile la distanță, prin mijloace electronice.</p>	<p>din conținutul acestei norme.</p>	<p>Se referă la încurajarea contribuției asociațiilor de prestatori naționali la elaborarea codurilor de conduită la nivelul UE.</p>
<p>Articolul 29. Înregistrarea autorităților competente (1) În lipsa unui proces de auto-înregistrare, autoritățile competente sunt obligate, în vederea înregistrării în PL, să prezinte Agenției de Guvernare Electronică informațiile prevăzute la alineatul (3). (2) Autoritățile competente prevăd în statele de personal cel puțin o funcție cu atribuții în vederea transmiterii de solicitări către autoritățile competente din alte state membre și a formulării de răspunsuri la solicitările acestora, inclusiv prin intermediul PL.</p>	<p><u>Direcția generală juridică</u></p> <p>La art.29, alin.(2) transpune eronat prevederile art.28 alin.(2) din Directivă care prevede că, statele membre desemnează unul sau mai multe <i>puncte de legătură</i>, ale căror detalii de contact se comunică celorlalte state membre și Comisiei. Iar prin proiectul de lege se prevede ca, autoritățile competente prevăd în statele de personal cel puțin o <i>funcție</i> cu atribuții în vederea transmiterii de solicitări către autoritățile competente din alte state membre și a formulării de răspunsuri la solicitările acestora. Din acest motiv, se va reevalua conținutul alin.(2) în coroborare cu prevederile Directivei. În cazul modificării cuprinsului alin.(2), se va examina necesitatea modificării art.9 alin.(4) din proiectul de lege în care se face trimitere la art.29.</p>	<p>Nu se acceptă PL este asigurat de o autoritate de implementare desemnată de Guvern, iar autoritățile competente vor trebui să se înregistreze în sistem, dar și să aibă o persoană desemnată care să asigure interacțiunea dintre autoritățile publice în cadrul pieței interne prin SI IMI al UE în temeiul Regulamentului (UE) nr. 1024/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 25 octombrie 2012 privind cooperarea administrativă prin intermediul Sistemului de informare al pieței interne și de abrogare a Deciziei 2008/49/CE a Comisiei („Regulamentul IMI”). Prevederile legate de PL au fost coordonate cu AGE în procesul de avizare, iar Guvernul (AGE și MDED) va trebui să vină cu proceduri detaliate.</p>

<p>Articolul 31. Răspunsul la solicitări de informații și verificări</p> <p>(7) În cazul în care autoritatea competentă care primește o solicitare nu este competentă a soluționa solicitarea și nu cunoaște autoritatea competentă, aceasta înaintează solicitarea către PL în vederea identificării autorității competente.</p>	<p><u>Direcția generală juridică</u></p> <p>La art.31 alin.(7), atragem atenția că art.28 nu stabilește drept atribuție a Agenției de Guvernare Electronică (având calitatea de coordonator național al Punctului de legătură) identificarea autorității competente, în cazul în care autoritatea competentă care primește o solicitare nu este competentă să soluționeze această solicitare. În același context, propunem următoarea redacție a alin.(7):</p> <p>(7) În cazul în care o autoritate primește o solicitare care nu intră în competența sa și nu poate identifica autoritatea competentă, aceasta va transmite solicitarea către PL în vederea redirecționării.</p>	<p>Se acceptă parțial</p> <p>Atribuția nu mai este atribuită AGE ci Autorității de implementare a PL desemnată de Guvern, a se vedea propunerile la finalul prezentei sinteze.</p> <p>Procedura detaliată privind modul în care se va efectua identificarea după competențe se va stabili ulterior în procesul de implementare. Acceptarea redacției propuse nu va schimba esența normei.</p>
<p>Articolul 32. Furnizarea de informații</p> <p>(1) Autoritățile competente furnizează informații, potrivit competențelor legale, în baza solicitărilor primite prin intermediul PL, inclusiv cu privire la:</p> <p>(3) Măsurile disciplinare sau administrative prevăzute la alin. (1) lit. b) se comunică numai dacă sunt definitive și/sau irevocabile. Pentru deciziile prevăzute la alin. (1) lit. b) se menționează în cuprinsul răspunsului dacă hotărârea este definitivă și/sau irevocabilă sau dacă s-a introdus o cale de atac împotriva acesteia, precum și data la care urmează a fi soluționată calea de atac.</p>	<p><u>Direcția generală juridică</u></p> <p>La art.32 alin.(3), referitor la prevederile care stabilesc că „<i>hotărârea este definitivă și/sau irevocabilă sau dacă s-a introdus o cale de atac împotriva acesteia</i>” atenționăm asupra constatărilor Curții Constituționale expuse în Hotărârea sa nr.32 din 17.11.2016, potrivit căroră „o hotărâre judecătorească care nu mai este susceptibilă niciunei căi de atac ordinare sau care nu mai este susceptibilă căilor de atac deoarece acestea au fost epuizate sau deoarece termenele de exercitare a acestora au expirat, este irevocabilă (nu poate fi rejudecată de nicio jurisdicție, cu excepția unor cazuri excepționale, prin intermediul acțiunii în revizuire). O astfel de hotărâre dobândește putere de lucru judecat.</p>	<p>Se acceptă parțial</p> <p>Alegațiile privind diferențierea dintre caracterul definitiv și irevocabil vor fi considerate de autoritatea competentă care va formula un răspuns solicitantului în acest sens.</p> <p>Norma discutată presupune informarea solicitantului doar în situațiile în care există o decizie (gotărîre sau alt act stabilit de lege) pe o măsură disciplinară sau administrativă etc., fiind excluse cazurile aflate în procedură. Menționarea caracterului irevocabil a unei hotărîri ar fi oportună pentru o informare completă.</p> <p>Totodată, vedem oportună ajustarea textului prin prisma alin. (1) art. 33 din Directivă privind referința la ”sanctiunile penale”.</p> <p>Atfel, propunem suplinirea literei b) alin. (1) art. 32, după cuvintele ” sau administrative” cu cuvintele ” sau</p>

		<p>60. Astfel, trebuie să se facă distincție între (1) “puterea de lucru judecat” sau “irevocabilă”, care sunt calitățile unei hotărâri ce împiedică alte procese având ca obiect ceea ce a fost deja judecat, și (2) “autoritatea de lucru judecat” sau “definitivă”, care sunt calitățile unei hotărâri ce poate fi contestată printr-o cale ordinară de atac. Astfel, deși orice hotărâre irevocabilă este și definitivă, nu orice hotărâre definitivă este și irevocabilă.</p> <p>61. Prin urmare, noțiunea de hotărâre “definitivă”, care poate fi atacată printr-o cale de atac, trebuie să fie diferențiată de cea de hotărâre “irevocabilă”, care nu poate fi contestată prin exercitarea unei căi de atac ordinare sau extraordinare.”. Prin urmare, ținând cont de precizările Curții Constituționale expuse, este necesar de reanalizat cuprinsul alin.(3).</p>	<p>sanctiunile penale” iar în alineatul (3) al art. 32, cuvintele ” și/sau irevocabile” se vor exclude.</p>
	<p>Articolul 39. Dispoziții tranzitorii</p> <p>(1) Prezenta lege intră în vigoare la data intrării în vigoare a Tratatului de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană, cu excepția alin. (1) al art. 5 și alin. (2) al prezentului articol.</p>	<p><u>Directia generală juridică</u></p> <p>La art.39 alin.(1), referitor la intrarea în vigoare a alin.(1) al art.5 și alin. (2) al art.39, pentru un grad sporit de precizie, propunem completarea la final cu textul „ care vor intra în vigoare peste o lună de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.”</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Menționăm totodată că în conformitate cu alin. (1), art. 56 din Legea nr. 100/2017 actele normative intră în vigoare peste o lună de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova ....., prin urmare o referință expresă la un termen/periodă anume este de prisos.</p>

Radu MARIAN
Președintele Comisiei economie, buget și finanțe